

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalets medlemmar:

Olaf Håkon Tørresen (leiar), Knut William Bygland (nestleiar), Olav Skeie (medlem),
Camilla Josefine Høibraaten (medlem), Eli Tomine Moe (medlem)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Tid/stad: Måndag 22. april 2024 kl. 09.00, kommunehuset, kommunestyresalen

SAKSLISTE

SAK 07/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 05.02.24

SAK 08/24 ÅRSREKNESKAPEN FOR BYGLAND KOMMUNE 2023

SAK 09/24 REVISOR ORIENTERAR

Orienteringar

Kommunedirektør er invitert inn frå starten av møte for å orientere om:

- Presentasjon av årsrekneskapen og årsmeldinga
- Orientering om siste arbeidsmiljøundersøking og status arbeidsmiljø

Fast post

Vidare arbeid i kontrollutvalet:

Eventuelt

Referatsak:

Ref 03/24 Protokoll frå representantskapsmøte i Setesdal Brannvesen IKS

Bygland, 15. april 2024

Olaf Håkon Tørresen
Leiar

Inger Lise Austrud
Utvalssekretær

Forfall og inhabilitet bes meldt til Inger Lise Austrud, tlf. 918 69 975 / ila@asekretariat.no

Kopi til: Ordførar, kommunedirektør, revisor, Jorunn S Tveiten, 1. varamedlem, Setesdølen
Varamedlemmar møter berre etter særskilt innkalling.

Eierkommuner:
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bygland kommune

Sak 07/24

Møtedato: 22.04.24

Sakshandsamar: ILA

SAK 07/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 05.02.24

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 05.02.24

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 05.02.24 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 05.02.24 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

BYGLAND KOMMUNE – KONTROLLUTVALET

MØTEBOK

Møte nr. 01/24

Dato: 05.02.24 kl. 09.00 – ca. kl. 11.00

Stad: Kommunehuset, kommunestyresalen

<u>Til stades:</u> Olaf Håkon Tørresen, leiar Knut William Bygland, nestleiar Olav Skeie, medlem Camilla Josefine Høibraaten, medlem Eli Tomine Moe, medlem	<u>Andre til stades (heile eller deler av møtet):</u> Agder Kommunerevisjon IKS v/ Tommy Pytten og Tor Ole Holbek Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud Adminstrasjonen v/ kommunedirektør John Salve Sigridnes
--	---

Det var ikkje merknader til innkalling og saksliste.

Orienteringar

Kommunedirektør kjem frå starten av møte kl. 09.00 for å orientere om:

- Presentere organisasjonen
- Samspelet mellom kontrollutval og kommunedirektør
- Rutine for handsaming av statlege tilsynsrapportar
- Rutine for informasjon til kontrollutvalet ved mislegheiter
- Oppfølging av gjenståande anbefalingar frå forvaltningsrevisjonsrapport
«Næringsutvikling og oppfølging av politiske vedtak»

SAKSLISTE

- SAK 01/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 27.11.23
SAK 02/24 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGAR FRÅ REVISOR
SAK 03/24 ENGASJEMENTSBREV
SAK 04/24 KONTROLLUTVALETS ÅRSMELDING 2023
SAK 05/24 RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING FORENKLET
ETTERLEVELSESKONTROLL – BYGLAND KOMMUNE
SAK 06/24 REVISOR ORIENTERAR

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalget:

Eventuelt

Referatsaker

- Ref 01/24 Melding om vedtak – søknad om fritak
Ref 02/24 Henvendelser habilitet

Underskrift

Olaf Håkon Tørresen
Leiar

Kopi av møteboka sendes: Ordførar, kommunedirektør, revisor, Jorunn S Tveiten og Setesdølen

SAK 01/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 27.11.23

Vedtak:

1. *Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 27.11.23 vert godkjent.*
2. *Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 27.11.2

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 27.11.23 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 27.11.23 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

SAK 02/24 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGAR FRÅ REVISOR

Vedtak:

Basert på revisors eigenvurdering av si uavhengigheit meiner kontrollutvalet at ein kan konkludere med at revisor tilfredsstillar kommunelova og revisjonsforskriftas krav til uavhengigheit.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Uavhengighetserklæringar frå dei oppdragsansvarlege revisorane Tor Ole Holbek og Tommy Pytten.

Bakgrunn for saka:

Oppdragsansvarleg revisor skal i medhald av forskrift om kontrollutval og revisjon §19, kvart år gje ei skriftleg eigenvurdering om si uavhengigheit til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet må vurdere om revisors eigenvurdering tilseier at revisor tilfredsstillar dei krav til uavhengigheit som går fram i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon.

Framlegg til vedtak:

Basert på revisors eigenvurdering av si uavhengigheit meiner kontrollutvalet at ein kan konkludere med at revisor tilfredsstillar kommunelova og revisjonsforskriftas krav til uavhengigheit.

SAK 03/24 ENGASJEMENTSBREV BYGLAND KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalet tar engasjementsbrev frå Agder Kommunerevisjon IKS til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Engasjementsbrev frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 4. januar 2024

Bakgrunn for saka:

Revisor har utarbeidd eit engasjementsbrev til kontrollutvalet, der formålet med og innhaldet i revisjonen og revisors plikter blir avklart.

Revisjonen består av rekneskapsrevisjon, eigarskapskontroll, forvaltningsrevisjon og anna kontroll. I engasjementsbrevet beskriv revisor si forståing av revisjonsoppdraget, slik at utvalet får ei oppfatning av kva som kan forventast av revisor. Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget vert utarbeidd for kvar valperiode eller oftare om det er forhold som tilseier det.

For nærmare informasjon viser ein til det vedlagte brev og til orientering i møte.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar engasjementsbrev frå Agder Kommunerevisjon IKS til orientering.

SAK 04/24 KONTROLLUTVALETS ÅRSMELDING 2023

Vedtak:

- 1. Framlegg til årsmelding for 2023 vert vedteken.*
- 2. Årsmeldinga vert sendt kommunestyret til orientering.*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Framlegg til årsmelding for 2023

Bakgrunn for saka:

I kommunelova §23-5 står det at kontrollutvalet skal informere kommunestyret om sitt arbeid. Det er etablert ein praksis med å utarbeide ei enkel årsmelding frå kontrollutvalet.

Eg har utarbeidd eit forslag til årsmelding som vert lagt fram for godkjenning i utvalet, som så sender den endelege årsmeldinga vidare til kommunestyret til orientering.

Framlegg til vedtak:

1. Framlegg til årsmelding for 2023 vert vedteken.
2. Årsmeldinga vert sendt kommunestyret til orientering.

**SAK 05/24 RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING FORENKLET
ETTERLEVELSESKONTROLL – BYGLAND KOMMUNE**

Vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Bygland kommune til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 05.01.2024

Bakgrunn for saka:

I kommunelova § 24-9 står det følgande om revisors oppgåve:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgåva er lagt til rekneskapsrevisor og det er i lova lagt opp til ein uttale på utført arbeid med moderat sikkerheit.

Det kjem fram av risiko- og vesentlighetsvurderinga at revisor etter ei samla vurdering har valt ut forskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstenester §3, 6 ledd om årleg kontrollberekning av eigenandelens størrelse ved langtidsopphold.

Følgande kontrollpunkt:

- *Har kommunen fastsatt rutiner for etterberegning av betalingssatser for beboere på institusjon?*

- Gjennomfører kommunene årlige etterberegning av betalingssetter for beboere på institusjon når skatteoppgjøret foreligger?
- For de kontrollerte sakene har kommunen gjennomført tilbakebetaling ved avdekket for mye betalt egenandel/har kommunen krevd tilleggsbetaling ved avdekket for lite betalt egenandel?

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalet innan fristen som lova har satt, 30. juni 2024. Rekneskapsrevisor vil vere til stades i møtet.

Vurdering:

Forenklet etterlevelseskontroll erstattar ikkje den ordinære rekneskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sjåast på som eit supplement. For kontrollutvalets del er ansvaret avgrensa til å sjå til at det gjennomførast, og halde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderinga, samt resultatane frå kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrkar kontrollutvalets grunnlag for ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltninga foregår i samsvar med føresegner og vedtak.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Bygland kommune til orientering.

SAK 06/24 REVISOR ORIENTERAR

Handsaming i møte:

Rekneskapsrevisjon:

Kommunen har innført nytt økonomisystem frå nyttår. Frist for å levera årsrekneskapa er 22.02.24.

Forvaltningsrevisjon:

Revisor arbeider med risiko og vesentlighetsvurderingar på eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Dette er i rute for handsaming i løpet av året.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalget: Neste møte i kontrollutvalet 22.04.24

Eventuelt

Kontrollutvalet inviterer inn ordførar til neste møte.

Referatsaker

Ref 01/24 Melding om vedtak – søknad om fritak

Ref 02/24 Henvendelser habilitet

Kontrollutvalet tek referatsakene til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bygland kommune

Sak 08/24

Møtedato: 22.04.24

Sakshandsamar: ILA

SAK 08/24 ÅRSREKNESKAPEN FOR BYGLAND KOMMUNE 2023

Lover, forskrifter:

Lov om kommunar og fylkeskommunar m.m.
Budsjett- og rekneskapsforskrifta av 2019

Saksdokument vedlagt saka:

Revisjonsberetning, datert 15. april 2024
Årsrekneskapen og årsberetning 2023 (vedlegg i epost)

Saksopplysningar:

Kommunens årsrekneskap viser eit netto driftsresultat på kr 24 173 670.

Revisor har gitt normal revisjonsberetning utan forbehold eller presiseringar.

I revisjonsberetninga uttaler revisor seg om:

Revisjonen av årsrekneskapen:

Revisors konklusjon :

Etter vår meining

- *oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og*
- *gjer årsrekneskapen i det alt vesentlege ein dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassen per 31. desember 2023, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova sine regler og god kommunale regnskapsskikk i Noreg.*

Andre lovmessige krav:

- Konklusjon om registrering og dokumentasjon
- Konklusjon om årsmeldinga
- Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Revisjonen har gjennom sine handlingar ikkje avdekket forhold som er av ein slik art at dei har betydning for konklusjonane på andre lovmessige krav.

For nærare informasjon vises det til revisjonsberetninga.

Uttale frå kontrollutvalet:

Kontrollutvalet skal gi uttale til følgande:

- Kommunekassens årsrekneskap og årsberetning
- Konsolidert årsrekneskap
- Kommunale føretak (årsrekneskap og årsberetning)
- Lånefondet (årsberetning kan inngå i kommunekassens årsberetning)

Som oftast vil det vere hensiktsmessig med ein samla uttale til kommunekassens årsrekneskap, konsolidert årsrekneskap og årsberetning. Kontrollutvalet gir ikkje uttale til politisk råd og kommunalt oppgåvefelleskap, med mindre revisor har gitt revisjonsberetning.

Når det gjeld Bygland kommune skal kontrollutvalet berre gi uttale til kommunekassens årsrekneskap og årsberetning.

Handsaming av årsrekneskapen

Handsaming av årsrekneskapen og årsberetning vil vere som følger.

- Kommunedirektør avleggjar årsregnskapet innan 22.02.24
- Kommunedirektør utarbeider årsberetning innan 31.03.24
- Revisor avgir revisjonsberetning til kommunestyret innan 15.04.24
- Kontrollutvalet avgir uttalelse om årsrekneskapen til kommunestyret
- Formannskapet innstiller overfor kommunestyret om godkjenning og disponering (Kontrollutvalets uttalelse skal føreligge når formannskapet handsamar årsrekneskapen)
- Kommunestyret godkjenner årsrekneskapen innan 30.06.24

Vurderingar:

Eg vil anbefale kontrollutvalet å gi ein standard uttale til årsrekneskapen og årsberetninga for 2023.

Framlegg til vedtak:

Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Bygland kommunes årsrekneskap og årsberetning for 2023.

Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning utan spesielle merknader. Basert på revisjonsberetninga har kontrollutvalet ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, framkomme i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalets uttalelse.

Kontrollutvalet anbefaler at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga.

Til kommunestyret i Bygland kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Kommunedirektør

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Utsegn om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Bygland kommune, som viser eit netto driftsresultat på kr 24 173 670. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2023, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen.

Etter vår meining

- oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og
- gjer årsrekneskapen i det alt vesentlege ein dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassen per 31. desember 2023, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova sine regler og god kommunal regnskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Noreg og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med krava i lovar og forskrifter i Noreg, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og føremålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Årsmeldinga og annan øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarleg for informasjonen i årsmeldinga og den øvrige informasjonen som er publisert saman med årsrekneskapen. Øvrig informasjon omfattar den lovbestemte årsmeldinga og annan informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsrekneskapen ovanfor dekker informasjonen i årsmeldinga.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese årsmeldinga og annan øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det føreligg vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga, annan øvrig informasjon og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeida oss under revisjonen av årsrekneskapen, eller hvorvidt informasjon i årsmeldinga og annan øvrig informasjon ellers framstår

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

som vesentleg feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsmeldinga eller annan øvrig informasjon framstår som vesentleg feil. Vi uttaler oss om årsmeldinga og har ikkje noko å rapportere om det.

Ut frå kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at årsmeldinga

- inneheld dei opplysningar som skal vere med etter gjeldande lovkrav og
- at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår utsegn om andre lovmessige krav.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med kommunelovas regler og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik intern kontroll han/ho finn naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon er å anse som vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke dei økonomiske avgjerdene som brukarane tar, på grunnlag av årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkelege og formålstenlege som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekkta, er høgare enn risikoen for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vi vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av kommunedirektøren, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og kommunedirektøren, mellom anna om det planlagde innhaldet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlege funn i revisjonen, irekna vesentlege svakheiter i intern kontroll som vi avdekker i løpet av revisjonen.

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Bygland kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik

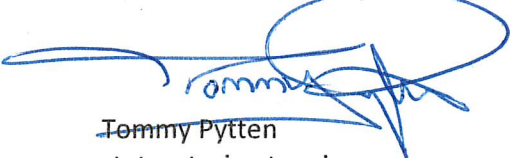
Kommunedirektøren er ansvarleg for å etablere administrative rutinar som sørger for at det blir utarbeidd og iverksett rutinar som sikrar at alle vesentlege budsjettavvik blir identifisert og forklart. Dette gjeld både beløpsmessige rammer og vedtekne premisser for bruken av løyvingane. I årsmeldinga skal kommunedirektøren forklare vesentlege beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsrekneskapen, og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Våre oppgåver og plikter

Vår oppgåve er å sjå etter om årsmeldinga gir dekkande opplysningar om vesentlege beløpsmessige avvik frå årsbudsjettet og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane. Vi skal gje ei fråsegn om årsmeldinga på grunnlag av bevisa vi har henta inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerheit i samsvar med reglane i kommunelova og RSK 302 Forenkla etterlevingskontroll av vesentlege budsjettavvik. Standarden krev at vi planlegg og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerheit for om det ligg føre dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik i årsmeldinga.

Utføring av eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit i samsvar med RSK 302, inneber å utføre handlingar for å innhente bevis for om det er avvik frå budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane, og om det i årsmeldinga er gitt dekkande opplysningar om årsakene til avvika. Revisor sitt skjøn avgjer typen, tidspunktet for og omfanget handlingar. Moderat sikkerheit har klart lågare sikkerheitsgrad enn tryggande sikkerheit, og vi gir derfor ikkje uttrykk for same nivå av sikkerheit i attestasjonen, som i konklusjon om årsrekneskapen i revisjonsmeldinga. Vi meiner at vi har innhenta tilstrekkeleg og føremålstenleg bevis som grunnlag for konklusjonen vår.

Kristiansand, 15. april 2024
Agder Kommunerevisjon IKS

Tommy Pytten
statsautorisert revisor

10

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Bygland kommune

Sak 09/24

Møtedato:22.04.24

Sakshandsamar: ILA

SAK 09/24 REVISOR ORIENTERAR

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Møteprotokoll Representantskapet Setesdal Brannvesen IKS

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- HANS BLATTMANN, signert 18.01.2024 med ID-Porten: BankID
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, signert 22.01.2024 med ID-Porten: BankID Mobil

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Møteprotokoll

Utvalg: Representantskap Setesdal brannvesen IKS
Møtested: Evje brannstasjon
Dato: 12.12.2023
Tid: -10:00 15:00

Følgende møtte:

Navn	Funksjon	Repr.	Vara for
Hans Blattmann	Leder	BY	
Steinar Haugen	Varamedlem	BY	Anne Merethe Hjemdahl
Lars Tarald Myrum	Medlem	VK	
Åse Ingebjørg Flateland	Medlem	VK	
Runar Flåt Granheim	Medlem	BK	
Tor Kasin	Medlem	BK	
Morten Haraldstad	Medlem	EHK	
Grethe Nygaard	Medlem	EHK	
Alfred Øyna Fjermeros	Varamedlem	IK	Jan André Myhren
Linda Skripeland	Medlem	IK	
Svein Arne Haugen	Leder	EHK	

Svein Arne Haugen forlot møtet etter sak 11/23.

Følgende ble valgt til å signere protokollen:
Hans Blattmann, representantskapsleder
Morten Haraldstad, medlem

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Frantz Are L. Nilsen	kommunedirektør Evje og Hornnes
Sten Albert Reisænen	kommunedirektør Iveland
Jan Arild Åkre	konst. varabranssjef
Fredrik Langfeldt	konst. varabranssjef
Monica Verdal	styreleder

Hans Blattmann
Representantskaps leder

Monica Verdal
Styreleder

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Saksnr.	Innhold
PS 9/23	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
PS 10/23	Godkjenning av møteprotokoll
PS 11/23	Konstituering av nytt representanskap for Setesdal brannvesen IKS.
PS 12/23	Valg av representanter til styret - Setesdal brannvesen IKS
PS 13/23	Valg av representanter til 110-Agder IKS sitt representantskap
PS 14/23	Prinsippvedtak om fjernmøter
PS 15/23	Analysearbeid; ROS-, forebyggende- og beredskapsanalyse. Status og prosjektbudsjett
PS 16/23	Internkontrollarbeid - Status og prosjektbudsjett
PS 17/23	Røykdykkerbunkers VS. Nytt øvelsesområde
PS 18/23	Økonomirapportering
PS 19/23	Revidert budsjett og investeringsplan 2024.
PS 20/23	Årshjul møteaktivitet Styret og representantskapet 2024
PS 21/23	Utbygging av brannstasjon Evje - Status og veien videre
PS 22/23	Referatsaker
RS 1/23	Forslag til lokal forskrift om feie og tilsynsavgift
RS 2/23	Styrets egevaluering av Setesdal brannvesen IKS 2023
RS 3/23	Videre konstituering av ledelse i Setesdal brannvesen IKS
	Innkomne saker
OS 1/23	Innkomne saker

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

PS 9/23 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 9/2023 i møte
den: 12.12.2023

Vedtak:

Møteinnkalling og saksliste ble enstemmig godkjent.

PS 10/23 Godkjenning av møteprotokoll
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 10/2023 i møte
den: 12.12.2023

Vedtak:

Møteprotokoll ble enstemmig godkjent.

PS 11/23 Konstituering av nytt representanskap for Setesdal brannvesen IKS.
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 11/2023 i møte
den: 12.12.2023

Behandling:

I tråd med selskapsavtalens §5 velger representanskapet for Setesdal brannvesen IKS selv sin leder og nestleder. de velges for 4 år (valgperioden)

Som leder velges: Hans Blattmann

Som nestleder velges: Jan André Myhren

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Leder Hans Blattmann

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Nestleder: Jan André Myhren

PS 12/23 Valg av representanter til styret - Setesdal brannvesen IKS
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 12/2023 i møte
den: 12.12.2023

Behandling:

Følgende medlemmer med varamedlemmer velges til styret i Setesdal brannvesen IKS.

Representant Evje og Hornnes: Trude Engesland. Vara: Ann Sofie Hornes.

Representant Iveland: Monica Verdal. Vara: Ole Kristen Ryen Hægeland.

Representant Bykle: Erik Birkeland. Vara: Karoline Rysstad.

Representant Bygland: Geir Knutsen. Vara: Knut Olav Forgaard.

Representant Valle: Magnus Berg. Vara: Ann Kristin Jacob.

Valgnemnda innstiller Monica Verdal som styreleder i selskapet.

Nestleder velges av styret selv etter at det er konstituert.

Valgt styre trer i kraft fra 1. januar 2024.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende medlemmer med varamedlemmer velges til styret i Setesdal brannvesen IKS.

Representant Evje og Hornnes: Trude Engesland. Vara: Ann Sofie Hornes.

Representant Iveland: Monica Verdal. Vara: Ole Kristen Ryen Hægeland.

Representant Bykle: Erik Birkeland. Vara: Karoline Rysstad.

Representant Bygland: Geir Knutsen. Vara: Knut Olav Forgaard.

Representant Valle: Magnus Berg. Vara: Ann Kristin Jacob.

Valgnemnda innstiller Monica Verdal som styreleder i selskapet.

Nestleder velges av styret selv etter at det er konstituert.

Valgt styre trer i kraft fra 1. januar 2024.

PS 13/23 Valg av representanter til 110-Agder IKS sitt representantskap
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 13/2023 i møte
den: 12.12.2023

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Behandling:

Representantskapet for Setesdal brannvesen IKS oppnevner følgende representanter til 110 Agder IKD sitt representantskap for valgperioden 2023 - 2027:

1. Hans Nlattmann velges som Setesdal brannvesen IKS sin faste representant
2. Jan Andrè Myhren velges som 1. varamedlem
3. Åse Ingebjørg Flateland velges som 2. varamedlem

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet for Setesdal brannvesen IKS oppnevner følgende representanter til 110 Agder IKD sitt representantskap for valgperioden 2023 - 2027:

1. Hans Nlattmann velges som Setesdal brannvesen IKS sin faste representant
2. Jan Andrè Myhren velges som 1. varamedlem
3. Åse Ingebjørg Flateland velges som 2. varamedlem

**PS 14/23 Prinsippvedtak om fjernmøter
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 14/2023 i møte
den: 12.12.2023****Behandling:**

Representatskapet vedtar at møter kan gjennomføres som fjernmøter iht. Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) §9 fjerde ledd.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representatskapet vedtar at møter kan gjennomføres som fjernmøter iht. Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) §9 fjerde ledd.

**PS 15/23 Analysearbeid; ROS-, forebyggende- og beredskapsanalyse. Status og
prosjektbudsjett
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 15/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Behandling:

Revidert prosjektbudsjett på 900.000,- eks. mva. legges til grunn for prosjektet.

200.000,- eks. mva. finansieres over 2023 budsjettet. Dette gjøres ved ekstra finansiering fra deltakerkommunene.

For budsjett 2024 må det innarbeides 700.000,- eks. mva. til prosjektet. Dette finansieres ved ekstra finansiering fra deltakerkommunene.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Revidert prosjektbudsjett på 900.000,- eks. mva. legges til grunn for prosjektet.

200.000,- eks. mva. finansieres over 2023 budsjettet. Dette gjøres ved ekstra finansiering fra deltakerkommunene.

For budsjett 2024 må det innarbeides 700.000,- eks. mva. til prosjektet. Dette finansieres ved ekstra finansiering fra deltakerkommunene.

**PS 16/23 Internkontrollarbeid - Status og prosjektbudsjett
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 16/2023 i møte
den: 12.12.2023****Behandling:**

Prosjektbudsjett på 750.000,- eks. mva. legges til grunn for prosjektet og innarbeides i budsjett for 2024. Dette finansieres ved ekstra finansiering fra deltakerkommunene.

Representantskapet oppfordrer selskapet til å komme rundt i kommunestyrene tidlig på nyåret 2024 for å informere om de økede kostnadene. Ordfører i hver kommune tar kontakt med Daglig Leder i SBR IKS.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Prosjektbudsjett på 750.000,- eks. mva. legges til grunn for prosjektet og innarbeides i budsjett for 2024. Dette finansieres ved ekstra finansiering fra deltakerkommunene.

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Representantskapet oppfordrer selskapet til å komme rundt i kommunestyrene tidlig på nyåret 2024 for å informere om de økede kostnadene. Ordfører i hver kommune tar kontakt med Daglig Leder i SBR IKS.

**PS 17/23 Røykdykkerbunkers VS. Nytt øvelsesområde
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 17/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Behandling:

Representantskapet gir styret i brannvesenet fullmakt til å arbeide videre med skissert alternativ 3 og gå i dialog med grunneiere for å innhente opplysninger om muligheter for kjøp/leie/feste tomt. Det må utarbeides en skisse over området som viser prinsipp og potensialet for nytt øvelsesområde.

Påløpte ekstrakostnader i 2023 på 47.250,- + mva. finansieres med ekstrabevilgninger fra eierkommunene.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet gir styret i brannvesenet fullmakt til å arbeide videre med skissert alternativ 3 og gå i dialog med grunneiere for å innhente opplysninger om muligheter for kjøp/leie/feste tomt. Det må utarbeides en skisse over området som viser prinsipp og potensialet for nytt øvelsesområde.

Påløpte ekstrakostnader i 2023 på 47.250,- + mva. finansieres med ekstrabevilgninger fra eierkommunene.

**PS 18/23 Økonomirapportering
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 18/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Behandling:

Representantskapet tar forventet merforbruk 2023 til orientering. Endelig resultat for SBR IKS må fremkomme i regnskapet for 2023. Representantskapet ønsker en fylldig gjennomgang av selskapet i representantskapsmøte våren 2024.

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet tar forventet merforbruk 2023 til orientering. Endelig resultat for SBR IKS må fremkomme i regnskapet for 2023. Representantskapet ønsker en fylldig gjennomgang av selskapet i representantskapsmøte våren 2024.

**PS 19/23 Revidert budsjett og investeringsplan 2024.
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 19/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Behandling:

Budsjett 2024 og investerings-, og utdanningsplan skal gjennomgås og revideres. Legges frem for styret i første kvartal 2024. Representantskapet orienteres om behov for revisjon. Dette må sees i sammenheng med ny evaluering av kostnadsfordeling eierkommunene.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Budsjett 2024 og investerings-, og utdanningsplan skal gjennomgås og revideres. Legges frem for styret i første kvartal 2024. Representantskapet orienteres om behov for revisjon. Dette må sees i sammenheng med ny evaluering av kostnadsfordeling eierkommunene.

**PS 20/23 Årshjul møteaktivitet Styret og representantskapet 2024
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 20/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Behandling:

Det avholdes tre planlagte representantskapsmøter i 2024. Disse legges til uke 17, uke 24 og en dato i oktober. Representantskapsleder avklarer datoer med styreleder.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Det avholdes tre planlagte representantskapsmøter i 2024. Disse legges til uke 17, uke 24 og en dato i oktober. Representantskapsleder avklarer datoer med styreleder.

**PS 21/23 Utbygging av brannstasjon Evje - Status og veien videre
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 21/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Behandling:

Representantskapet tar forventet merforbruk 2023 innen selvkostområdet til orientering. Endelig resultat for SBR IKS må fremkomme i regnskapet for 2023.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet tar forventet merforbruk 2023 innen selvkostområdet til orientering. Endelig resultat for SBR IKS må fremkomme i regnskapet for 2023.

**PS 22/23 Referatsaker
Representantskap Setesdal brannvesen IKSs behandling av sak 22/2023 i møte
den: 12.12.2023**

Vedtak:

Ingen merknader.

RS 1/23 Forslag til lokal forskrift om feie og tilsynsavgift

Brannsjefens forslag til vedtak:

Styret i Setesdal Brannvesen IKS sender mal for lokal forskrift om feie og tilsynsavgift med tilrådning om at denne malen blir brukt som utgangspunkt for utarbeidelse av lokal gebyrforskrift i de enkelte eierkommunene.

RS 2/23 Styrets egenevaluering av Setesdal brannvesen IKS 2023

Brannsjefens forslag til vedtak:

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Styret utarbeider en tiltaksplan basert på funn i evalueringen.

RS 3/23 Videre konstituering av ledelse i Setesdal brannvesen IKS

Styrets forslag til vedtak:

Jan Arild Åkre konstitueres videre som leder/brannsjef. Gjelder fra 01.01.2024 til 31.12.2024.
Fredrik Langfeldt konstitueres videre som stedfortreder for leder. Gjelder fra 01.01.2024 til 31.12.2024.

OS 1/23 Innkomne saker

Dokumentet er signert digitalt av:

- HANS BLATTMANN, 18.01.2024
- MORTEN KALLAND HARALDSTAD, 22.01.2024

Forseglet av

Posten Norge

Bygland kommune

ÅRSREGNSKAP

FOR

2023

Bygland kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd		-70 904 754	-69 892 000	-48 992 000	-67 632 714
2 Inntekts- og formuesskatt		-31 485 948	-31 453 000	-35 653 000	-32 873 045
3 Eiendomsskatt		-11 125 420	-11 180 000	-11 000 000	-9 607 966
4 Andre generelle driftsinntekter		-7 215 346	-7 450 000	-7 450 000	-7 206 545
5 Sum generelle driftsinntekter		-120 731 468	-119 975 000	-103 095 000	-117 320 270
6 Sum bevilgninger drift, netto		102 403 912	110 318 650	105 929 650	113 787 350
7 Avskrivninger	4	9 464 735	9 300 000	9 300 000	9 343 888
8 Sum netto driftsutgifter		111 868 647	119 618 650	115 229 650	123 131 238
9 Brutto driftsresultat		-8 862 821	-356 350	12 134 650	5 810 968
10 Renteinntekter		-2 606 134	-2 350 000	-1 850 000	-1 485 274
11 Utbytter		-16 786 183	-16 860 000	-16 860 000	-8 386 931
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsm.		0	0	0	0
13 Renteutgifter		6 397 682	6 400 000	5 500 000	3 424 799
14 Avdrag på lån	7	7 148 522	7 000 000	6 190 000	7 262 886
15 Netto finansutgifter		-5 846 114	-5 810 000	-7 020 000	815 480
16 Motpost avskrivninger		-9 464 735	-9 300 000	-9 300 000	-9 343 888
17 Netto driftsresultat		-24 173 670	-15 466 350	-4 185 350	-2 717 440
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		4 155 813	5 957 000	250 000	1 000 000
19 Avsetninger til bundne driftsfond	10	5 943 758	3 218 750	3 218 750	4 495 931
20 Bruk av bundne driftsfond	10	-5 796 242	-5 327 400	-5 327 400	-5 868 576
21 Avsetninger til disposisjonsfond		19 870 341	13 894 000	8 100 000	3 090 084
22 Bruk av disposisjonsfond		0	-2 276 000	-2 056 000	0
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat		24 173 670	15 466 350	4 185 350	2 717 440
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Bygland kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT - BUDSJETTOMRÅDER

	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022
Bevilgning drift, netto budsjettområde 10 Politisk styrin	3 026 928	2 922 000	2 622 000	2 124 028
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 10 Politisk styring og kontroll	3 026 928	2 922 000	2 622 000	2 124 028
Bevilgning drift, netto budsjettområde 20 Stab og fellesu	16 858 195	16 986 000	15 148 000	14 730 073
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-39 966	-50 000	-50 000	-26 943
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 20 Stab og fellesutgifter	16 818 228	16 936 000	15 098 000	14 703 130
Bevilgning drift, netto budsjettområde 201 Kultur	1 917 055	2 457 000	2 422 000	1 893 261
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	325			11 358
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		-720 000	-500 000	
Sum budsjettområde 201 Kultur	1 917 380	1 737 000	1 922 000	1 904 619
Bevilgning drift, netto budsjettområde 300 Bygland opp	19 973 696	20 219 000	19 517 000	20 154 794
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	1 463			-160 288
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		-119 000	-119 000	50 800
Sum budsjettområde 300 Bygland oppvekstsenter	19 975 159	20 100 000	19 398 000	20 045 306
Bevilgning drift, netto budsjettområde 302 Byglandsfjor	11 909 721	12 612 000	12 096 000	11 536 948
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				-29 839
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 302 Byglandsfjord oppvekstsenter	11 909 721	12 612 000	12 096 000	11 507 109
Bevilgning drift, netto budsjettområde 31 Helse	3 818 753	6 257 000	7 373 000	6 794 752
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-18 195			-207 235
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	3 220 150	-137 000	-1 437 000	2 116 224
Sum budsjettområde 31 Helse	7 020 708	6 120 000	5 936 000	8 703 741
Bevilgning drift, netto budsjettområde 33 Pleie og omsor	39 626 458	41 004 000	36 671 000	35 937 433
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	9 300			29 490
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 33 Pleie og omsorg	39 635 758	41 004 000	36 671 000	35 966 923
Bevilgning drift, netto budsjettområde 35 Drift og forva	17 486 454	17 921 000	17 255 000	17 668 480
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	81 726			47 604
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 35 Drift og forvaltning ekskl. VAR	17 568 180	17 921 000	17 255 000	17 716 085
Bevilgning drift, netto budsjettområde 40 VARF	3 658 980	2 991 650	2 596 650	2 735 793
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-618 413	-786 650	-786 650	-544 250
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				

Sum budsjettområde 40 VARF (vatn, avlaup, renovasjo	3 040 566	2 205 000	1 810 000	2 191 543
Bevilgning drift, netto budsjettområde 41 Store prosjekt	2 483 329	4 672 000	7 222 000	2 901 629
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	1 440 400			-139 420
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 41 Store prosjekt	3 923 729	4 672 000	7 222 000	2 762 209
Bevilgning drift, netto budsjettområde 80 Eksterne sam	22 233 616	22 364 000	22 364 000	16 674 300
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-207 625	-300 000	-300 000	545 560
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 80 Eksterne samarbeid	22 025 991	22 064 000	22 064 000	17 219 860
Bevilgning drift, netto budsjettområde 90 Andre sentral	-40 589 274	-40 087 000	-39 357 000	-19 364 140
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-742 063	-132 000	-132 000	-548 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13 581 797	11 900 000	8 100 000	
Sum budsjettområde 90 Andre sentrale inntekter og kos	-27 749 540	-28 319 000	-31 389 000	-19 912 140
Sum bevilgninger drift netto	102 403 912	110 318 650	105 929 650	113 787 351
Sum overføring til investering	0	0	0	0
Sum netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-93 048	-1 268 650	-1 268 650	-1 021 962
Sum netto avsetninger til eller bruk av disposisjonfond	16 801 947	10 924 000	6 044 000	2 167 024
Sum budsjettområdene	119 112 811	119 974 000	110 705 000	114 932 413

Bygland kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING

	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler	4, 18	10 978 097	12 092 000	11 727 000	5 400 756
2 Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
3 Inv. i aksjer og andeler i selskaper	5	520 241	521 000	500 000	471 847
4 Utlån av egne midler	6	0	0	0	1 000 000
5 Avdrag på lån	7	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter		11 498 338	12 613 000	12 227 000	6 872 603
7 Kompensasjon for merverdiavgift		-1 795 661	-1 659 000	-1 627 000	-514 110
8 Tilskudd fra andre	19	-464 000	-2 534 000	-200 000	-64 500
9 Salg av varige driftsmidler	4	-850 000	-850 000	-2 100 000	-1 403 846
10 Salg av finansielle anleggsmidler		-2 361 067	-10 000	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-100 000	0	0	0
13 Bruk av lån		-1 812 000	-1 812 000	-7 550 000	-4 682 565
14 Sum investeringsinntekter		-7 382 727	-6 865 000	-11 477 000	-6 665 021
15 Videreutlån	6	1 881 170	2 000 000	1 000 000	0
16 Bruk av lån til videreutlån		-1 881 170	-2 000 000	-1 000 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	7	325 678	500 000	500 000	1 507 901
18 Mottatte avdrag på videreutlån		-489 015	-500 000	-500 000	-2 476 837
19 Netto utgifter videreutlån		-163 337	0	0	-968 936
20 Overføring fra drift		-4 155 813	-5 957 000	-250 000	-1 000 000
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	10	208 186	170 000	0	1 363 470
22 Bruk av bundne investeringsfond	10	-44 849	0	0	-394 534
23 Avsetning til ubundet investeringsfond		695 000	695 000	0	1 400 000
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-654 798	-656 000	-500 000	-607 582
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 952 274	-5 748 000	-750 000	761 354
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	0

Bygland kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING - INVESTERINGER

	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022	
Investeringer i varige driftsmidler					
207	Nytt IKT-system økonomi og personal	991 327	1 000 000	0	0
451	Flyktningebil	245 000	250 000	250 000	0
557	Avløpsledning frå Raubekk til Hamren	94 676	150 000	300 000	57 894
563	Rehabilitering av kloakkrense- og pumpestasjoner	218 885	200 000	250 000	0
575	Automatisering/digitalisering Byglandsfjord reinsean	360 707	330 000	300 000	0
606	Rehabiliterer ventilasjonsanlegget i symjehallen	1 474 794	1 500 000	1 100 000	0
607	Dagsturhytta	1 179 375	1 180 000	300 000	0
753	Kommunal veg Presteneset	1 080 062	2 600 000	2 600 000	0
757	Rundkøyring Bygland	2 682 271	2 450 000	0	0
809	Sal bustader	134 557	135 000	0	135 735
869	Bygland kulturscene	850 000	920 000	920 000	0
878	Stasjonsområdet Byglandsfjord	64 073	70 000	500 000	399 122
887	Nytt system for pasientvarsling Byglandsheimen	641 125	500 000	0	55 865
893	Robotgrassklypparar	116 316	117 000	150 000	0
894	Målretta ENØK-tiltak	526 225	0	1 000 000	0
895	SD-styring Byglandsfjord oppvekstsenter	138 124	140 000	120 000	0
899	Rehabilitering av Priveten	180 582	200 000	0	0
	Sum investeringer i varige driftsmidler	10 978 099	12 092 000	11 727 000	5 400 757
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper					
951	Eigenkapitalinnskott KLP	507 468	508 000	500 000	471 847
	Etablerersenteret IKS	12 773	13 000		
	Sum investeringer i aksjer og andeleer	520 241	521 000	500 000	471 847
Utlån av egne midler					
	Utlån jf. PS 86/22				1 000 000

Bygland kommune

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART - DRIFT

	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd		-70 904 754	-69 892 000	-48 992 000	-67 632 714
2 Inntekts- og formuesskatt		-31 485 948	-31 453 000	-35 653 000	-32 873 045
3 Eiendomsskatt		-11 125 420	-11 180 000	-11 000 000	-9 607 966
4 Andre skatteinntekter		-6 910 015	-7 200 000	-7 200 000	-6 972 257
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		-13 416 631	-4 195 000	-2 895 000	-4 282 238
6 Overføringer og tilskudd fra andre		-65 115 174	-52 076 500	-42 876 500	-43 006 981
7 Brukerbetalinger		-4 837 208	-4 230 000	-4 730 000	-5 034 182
8 Salgs- og leieinntekter		-14 384 287	-14 678 730	-14 908 730	-15 128 902
9 Sum driftsinntekter		-218 179 438	-194 905 230	-168 255 230	-184 538 286
10 Lønnsutgifter		94 886 649	92 318 151	86 318 151	87 341 316
11 Sosiale utgifter		22 047 982	21 945 616	13 945 616	19 842 415
12 Kjøp av varer og tjenester		59 573 762	55 795 049	53 481 049	53 668 812
13 Overføringer og tilskudd til andre		23 342 218	15 192 064	17 347 064	20 141 312
14 Avskrivninger	4	9 464 735	9 300 000	9 300 000	9 343 888
15 Sum driftsutgifter		209 315 346	194 550 880	180 391 880	190 337 742
16 Brutto driftsresultat		-8 864 092	-354 350	12 136 650	5 799 456
17 Renteinntekter		-2 606 780	-2 350 000	-1 850 000	-1 485 274
18 Utbytter		-16 786 183	-16 860 000	-16 860 000	-8 386 931
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsm.		0	0	0	0
20 Renteutgifter		6 399 598	6 398 000	5 498 000	3 436 311
21 Avdrag på lån	7	7 148 522	7 000 000	6 190 000	7 262 886
22 Netto finansutgifter		-5 844 843	-5 812 000	-7 022 000	826 992
23 Motpost avskrivninger		-9 464 735	-9 300 000	-9 300 000	-9 343 888
24 Netto driftsresultat		-24 173 670	-15 466 350	-4 185 350	-2 717 440
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering		4 155 813	5 957 000	250 000	1 000 000
26 Avsetninger til bundne driftsfond	10	5 943 758	3 218 750	3 218 750	4 495 931
27 Bruk av bundne driftsfond	10	-5 796 242	-5 327 400	-5 327 400	-5 868 576
28 Avsetninger til disposisjonsfond		19 870 341	13 894 000	8 100 000	3 090 084
29 Bruk av disposisjonsfond		0	-2 276 000	-2 056 000	0
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		24 173 670	15 466 350	4 185 350	2 717 440
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Bygland kommune

Balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		503 280 661	481 725 274
I. Varige driftsmidler		209 821 100	209 835 741
1. Faste eiendommer og anlegg	4	204 065 311	203 216 897
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	5 755 789	6 618 844
II. Finansielle anleggsmidler		22 022 211	21 451 815
1. Aksjer og andeler	5	15 367 228	16 086 987
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	6 654 983	5 364 828
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	8	271 437 350	250 437 718
B. Omløpsmidler		110 254 895	97 324 942
I. Bankinnskudd og kontanter		68 757 054	66 047 270
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		41 497 841	31 277 673
1. Kundefordringer		2 192 625	6 080 730
2. Andre kortsiktige fordringer		8 431 114	7 120 270
3. Premieavvik	8	30 874 102	18 076 672
Sum eiendeler		613 535 556	579 050 217

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital		-186 400 036	-153 985 927
I. Egenkapital drift		-81 197 327	-61 179 470
1. Disposisjonsfond		-54 940 957	-35 070 616
2. Bundne driftsfond	10	-26 256 370	-26 108 854
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		-3 272 291	-3 068 752
1. Ubundet investeringsfond		-1 452 466	-1 412 264
2. Bundne investeringsfond	10	-1 819 826	-1 656 489
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0

Bygland kommune

Balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
III. Annen egenkapital		-101 930 418	-89 737 705
1. Kapitalkonto	2	-103 882 205	-91 689 492
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	1 951 787	1 951 787
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	0	0
D. Langsiktig gjeld		-400 791 628	-395 122 124
I. Lån		-134 286 989	-141 761 189
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	7	-134 286 989	-141 761 189
2. Obligasjonslån	7	0	0
3. Sertifikatlån	7	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	8	-266 504 639	-253 360 936
E. Kortsiktig gjeld		-26 343 892	-29 942 165
I. Kortsiktig gjeld		-26 343 892	-29 942 165
1. Leverandørgjeld		-5 934 917	-12 414 215
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-20 294 208	-17 311 880
5. Premieavvik	8	-114 767	-216 071
Sum egenkapital og gjeld		-613 535 556	-579 050 217
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		1 393 172	5 086 342
II. Andre memoriakonti		4 109 260	3 988 950
III. Motkonto for memoriakontiene		-5 502 431	-9 075 291

Bygland, 10.04.24
(signert digitalt)

kommunedirektør

økonomisjef

Bygland kommune

OVERSIKT OVER SAMLET BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONER

Regnskap
2023

Driftsregnskapet

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4-1 til § 4-4 for driftsregnskapet:

1 Netto driftsresultat	-24 173 670
2 Avsetninger til bundne driftsfond	5 943 758
3 Bruk av bundne driftsfond	-5 796 242
4 Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	5 957 000
5 Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	13 894 000
6 Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-2 276 000
7 Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
8 Årets budsjettavvik (mer - eller mindreforbruk før strykninger)	-6 451 154
9 Strykning av overføring til investering	-1 801 187
10 Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0
11 Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0
12 Strykning av bruk av disposisjonsfond	2 276 000
13 Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-5 976 341
14 Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0
15 Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
16 Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17 Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	5 976 341
18 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

Investeringsregnskapet

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4-1, § 4-5 og § 4-6 for investeringsregnskapet:

1 Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	7 645 444
2 Avsetninger til bundne investeringsfond	208 186
3 Bruk av bundne investeringsfond	-44 849
4 Budsjettert bruk av lån	-3 812 000
5 Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-5 957 000
6 Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	695 000
7 Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-656 000
8 Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9 Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-1 921 219
10 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0
11 Strykning av bruk av lån	118 830
12 Strykning av overføring fra drift	1 801 187
13 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	1 202
14 Udisponert beløp etter strykninger	0
15 Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
16 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Bygland kommune

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, tilhørende forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av låneopptaket som faktisk er brukt i løpet av året, ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet, og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens §§14-14 til 14-17.

All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. For å komme i betraktning som en investering må anskaffelsen ha en økonomisk levetid på minst 3 år, samt en anskaffelseskost på minst kr. 100.000,-. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/ tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv §3-4.

Avskrivningene registreres i driftsregnskapet, men får ikke resultateffekt, da de nøytraliseres med en tilsvarende inntektsføring. Imidlertid vises avskrivningene på den enkelte tjeneste/funksjon, slik at kapitalslitet fremgår ved sammenligninger mellom kommunene på tjenestenivå. Tomter og friområder er ikke gjenstand for avskrivninger.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Bygland kommune

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunktet som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling er beregner kommunen selvkost etter forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Bygland kommune

Organisering av kommunens virksomhet

	Type virksomhet	Type enhet	Kontor-/vertskommune
Agder kommunerevisjon IKS	Revisjon	IKS	Kristiansand
Setpro AS	Arbeidsopplæring og tilr	AS	Evje og Hornnes
Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS	Renovasjon	IKS	Evje og Hornnes
Setesdal Brannvesen IKS	Brannvern og brannbered	IKS	Evje og Hornnes
Konsesjonskraft IKS	Distribusjon og handel m	IKS	Valle
Agder Sekretariat (§ 27)	Sekretær kontrollutvalg	Uselvstendig § 27-samarbeid	Kvinesdal
Aust Agder museum og arkiv IKS	Museumsdrift	IKS	Arendal
IKT Agder	IKT	IKS	Arendal
Setesdalmuseet Eigedom IKS	Eigar av museumseigedo	IKS	Valle
Setesdal interkommunalt politiske råd	Regionråd	Selvstendig § 18-1-samarbeid	Valle
Byglandstunet AS	Eigedomsforvaltning	AS	Bygland
Syrteit Næringsområde AS	Eigedomsforvaltning	AS	Evje og Hornnes
NAV Midt-Agder	NAV	Vertskommunesamarbeid	Vennesla
Setesdal barnevern	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Valle
Setesdal PPT	PPT	Vertskommunesamarbeid	Valle
Jordmor	Jordmor	Vertskommunesamarbeid	Bygland
LMT	Lokalmedisinske tjeneste	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Legeteneste inkl. legevakt og KØH	Legekontor, legevakt, KØ	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Vassdragsstyre Øvre Otra	Vassdragsstyre	Vertskommunesamarbeid	Bygland
Veterinærtjeneste	Veterinærtjeneste	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Veterinærvakt	Veterinærvakt	Vertskommunesamarbeid	Valle og E&H
Kulturskule	Kulturskule	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Vassdragskoordinator Otra	Vassdragsforvaltning	Vertskommunesamarbeid	Bygland
Skogbrukstjenester	Skogbruk	Sal av teneste	Bygland
Krisesentertjenester	Krisesenter	Sal av teneste	Kristiansand

Bygland kommune

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	2023	2022	Endring
2.1 Omløpsmidler	110 254 895	97 324 942	12 929 953
2.3 Kortsiktig gjeld	-26 343 892	-29 942 165	3 598 273
Arbeidskapital	83 911 003	67 382 777	16 528 226

Drifts- og investeringsregnskapet	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	199 850 611
Sum driftsinntekter	-218 179 438
Netto finansutgifter	-5 844 843
Netto driftsresultat	-24 173 670
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	11 498 338
Sum investeringsinntekter	-7 382 727
Netto utgifter til videreutlån	-163 337
Netto utgifter i investeringsregnskapet	3 952 274
Netto tilgang (+)/bruk (-) i drifts- og investeringsregnskapet	20 221 396
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon -)	-3 693 170
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring i arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	16 528 226
Differanse	0

Bygland kommune

Note 2 - Kapitalkonto

Saldo 01.01	91 689 492
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	9 490 898
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	1 352 643
Reversert nedskrivning utstyr, maskiner og transportmidler	0
Aktivering av immaterielle eiendeler	0
Kjøp av aksjer og andeler	12 773
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	0
Utlån	1 881 170
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	507 468
Reversert nedskrivning av egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Avdrag på eksterne lån	7 474 200
Økning pensjonsmidler	20 999 632
Reduksjon pensjonsforpliktelser	94 823
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	140 027
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	8 502 456
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	1 253 419
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	962 279
Avgang immaterielle eiendeler	0
Av- og nedskrivning av immaterielle eiendeler	0
Avgang aksjer og andeler	1 240 000
Nedskrivning av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	591 015
Avskrivning utlån	0
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	3 693 170
Reduksjon pensjonsmidler	0
Økning pensjonsforpliktelser	13 238 527
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12	103 882 205

Bygland kommune

Note 3 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Bygland kommune

Note 4 - Varige driftsmidler

Utstyr, maskiner og transportmidler

TEKST	Kunst etc..	IKT-utstyr, kontor- maskiner	Inventar, utstyr, kjøretøy	Brannbiler, anleggs- maskiner	SUM
Anskaffelseskost 01.01		302 104	9 903 552	3 171 182	13 376 837
Årets tilgang			1 352 643		1 352 643
Årets avgang				2 782 376	2 782 376
Anskaffelseskost 31.12	0	302 104	11 256 194	388 806	11 947 104
Akk. avskrivninger 01.01		302 104	5 024 451	1 431 438	6 757 993
Årets avskrivning			786 214	176 065	962 279
Årets reverserte nedskrivninger				1 528 957	1 528 957
Akk. avskrivninger 31.12	0	302 104	5 810 665	78 546	6 191 315
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	0	0	5 445 530	310 259	5 755 789
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid		5 år	10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Bygland kommune

Note 4 - Varige driftsmidler

Faste eiendommer og anlegg

TEKST	Tomter	Tekn.anl. VAR	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaffelseskost 01.01	5 478 632	65 776 318	172 881 260	69 179 446	313 315 657
Årets tilgang		4 209 860	5 281 038		9 490 898
Årets avgang			400 000		400 000
Anskaffelseskost 31.12	5 478 632	69 986 178	177 762 298	69 179 446	322 406 555
Akk. avskrivninger 01.01		32 794 434	50 178 063	27 126 263	110 098 760
Årets avskrivning		2 812 889	4 307 756	1 381 811	8 502 456
Årets avgang avskrivninger			259 973		259 973
Akk. avskrivninger 31.12	0	35 607 323	54 225 846	28 508 074	118 341 243
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	5 478 632	34 378 855	123 536 452	40 671 372	204 065 311
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler			709 973		709 973
Økonomisk levetid		20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Bygland kommune

Note 5 - Aksjer og andeler i varige eie

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Balansført verdi 2023	Balansført verdi 2022
EK-tilskot		8 079 686	7 572 218
Setesdal informasjons og kompetansesenter AS			50 000
Nesodden Industribygg AS			1 190 000
Byglandstunet AS	100,00 %	5 383 624	5 383 624
Agder Næringssselskap AS	0,66 %	20 000	20 000
Otrahallen A/S	1,50 %	3 000	3 000
Setpro A/S	20,00 %	270 000	270 000
Kommunekraft A/S	0,31 %	1 000	1 000
Å Energi AS	1,11 %	1	1
Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS	20,00 %	1	1
Konsesjonskraft IKS	3,30 %	1	1
Setesdal interkommunalt politisk råd	20,00 %	1	1
Setesdal Brannvesen IKS	21,79 %	1 411 949	1 411 949
Agder Sekretariat IKS	6,25 %	40 000	40 000
Setesdalsmuseet Eigedom IKS	33,30 %	1	1
Biblioteksentralen SA	0,05 %	600	600
Aust-Agder museum og arkiv IKS	2,00 %	1	1
USUS AS (Visitsørlandet AS)	0,21 %	10 000	10 000
Setesdal IKT	20,00 %	1	1
Bjoren AS	100,00 %	22 000	22 000
Agder Kommunerevisjon IKS	4,00 %	1	1
Syrtevit Næringsområde AS	50,00 %	15 000	15 000
Etablerersenteret IKS	0,56 %	12 773	
LL Setesdal Bilruter	5,03 %	92 451	92 451
Dag og Tid AS	0,04 %	2 500	2 500
AT Skog SA		2 637	2 637
Sum		15 367 228	16 086 987

Bygland kommune

Note 5 - Aksjer og andeler i varige eie

Bygland kommune

Note 6 - Utlån

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlige tap på utlån
Startlån	5 936 066		5 936 066	
Sosiale lån	68 918	68 918		
Tapsavsetning startlån	-250 000			
Andre utlån	900 000	900 000		
Sum	6 654 984	968 918	5 936 066	0

Bygland kommune

Note 7 - Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	2023	2022	Gj.snittlig gjenstående løpetid	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	127 196 245	134 344 767	16,70	4,72 %
Videreutlån	7 090 744	7 416 422	22,30	3,09 %
Sum bokført langsiktig gjeld	134 286 989	141 761 189		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	2023	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente		
Langsiktig gjeld med flytende rente	134 286 989	Se over
Sum	134 286 989	

Minimumsavdrag

	2023	2022
Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet	7 148 522	7 262 886
Beregnet minimumsavdrag	6 221 735	6 171 263
Avvik	926 787	1 091 623

Beregningsgrunnlag minimumsavdrag:

Sum årets avskrivninger	9 464 735	9 343 888
Sum lånegjeld pr. 01.01 eks. lån til videre utlån		
Avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01		

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

	2023	2022
Mottatte avdrag på startlån	-489 015	-2 476 837
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	325 678	1 507 901
Forskjell	-163 337	-968 936
Saldo avdragsfond 1.1	1 656 490	687 552
Avsetning til (+)/bruk av avdragsfond (-)	163 337	968 938
Saldo avdragsfond 31.12	1 819 827	1 656 490

Bygland kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01	5 061 010	4 978 030
Tilført premiefondet i løpet av året	1 436 284	4 684 002
Bruk av premiefondet i løpet av året	1 447 343	4 601 022
Innestående på premiefond 31.12	5 049 951	5 061 010

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2006 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c).

Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2023 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 12.898.734,11 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden

	KLP	SPK
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
G-regulering	2,48 %	2,48 %
Pensjonsregulering	1,71 %	
Forventet avkastning	4,00 %	3,50 %
Amortiseringstid	7,00	7

Bygland kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

Total - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	10 042 524	9 074 792
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	9 175 719	7 518 193
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 144 469	-8 402 489
Administrasjonskostnad	476 659	480 496
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	9 550 433	8 670 992
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	24 805 302	14 728 610
C Årets premieavvik (B-A)	15 254 869	6 057 618
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	24 805 302	14 728 610
C Årets premieavvik	-15 254 869	-6 057 618
D Amortisering av tidligere års premieavvik	3 592 362	3 131 730
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	13 142 795	11 802 722
F Pensjonstrekk ansatte	1 614 015	1 539 471
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	11 528 780	10 263 251
Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	16 148 846	13 222 957
Årets premieavvik	15 254 869	6 057 618
Sum amortisert premieavvik dette året	-3 592 362	-3 131 730
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	27 811 352	16 148 846
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	2 948 010	1 711 781
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	30 759 362	17 860 627
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 - estimat	253 080 773	240 523 571
Planendring forpliktelse IB 1.1	0	0
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	5 674 307	8 109 128
Årets opptjening	10 042 524	9 074 792
Rentekostnad	9 175 719	7 518 193
Utbetalinger	-10 995 927	-12 144 912
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12	266 977 396	253 080 773
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2023	2022
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat	250 437 718	238 472 588
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-2 477 553	1 459 439
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	24 805 302	14 728 610
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-476 659	-480 496
Utbetalinger	-10 995 927	-12 144 912
Forventet avkastning	10 144 469	8 402 489
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	271 437 349	250 437 718
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	-4 932 709	2 923 218
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	266 977 396	253 080 773
Pensjonsmidler	271 437 349	250 437 718
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-472 755	280 164

Bygland kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

KLP - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	8 906 272	8 046 214
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 740 793	7 178 167
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-9 860 322	-8 210 863
Administrasjonskostnad	435 873	443 527
A Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm.)	8 222 616	7 457 045
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	22 797 982	13 456 912
C Årets premieavvik (B-A)	14 575 366	5 999 867
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	22 797 982	13 456 912
C Årets premieavvik	-14 575 366	-5 999 867
D Amortisering av tidligere års premieavvik	3 585 567	3 139 878
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	11 808 183	10 596 923
F Pensjonstrekk ansatte	1 338 545	1 270 427
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	10 469 638	9 326 496
Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	16 015 785	13 155 796
Årets premieavvik	14 575 366	5 999 867
Sum amortisert premieavvik dette året	-3 585 567	-3 139 878
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	27 005 584	16 015 785
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	2 862 608	1 697 693
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	29 868 192	17 713 478
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 - estimat	240 377 960	226 910 766
Planendring forpliktelse IB 1.1		
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	5 950 667	10 387 725
Årets opptjening	8 906 272	8 046 214
Rentekostnad	8 740 793	7 178 167
Utbetalinger	-10 995 927	-12 144 912
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12	252 979 765	240 377 960
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2023	2022
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat	243 241 185	229 857 743
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-2 416 249	4 304 106
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	22 797 982	13 456 912
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-435 873	-443 527
Utbetalinger	-10 995 927	-12 144 912
Forventet avkastning	9 860 322	8 210 863
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	262 051 440	243 241 185
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	-10 033 273	-3 166 727
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	252 979 765	240 377 960
Pensjonsmidler	262 051 440	243 241 185
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-961 598	-303 502

Bygland kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

SPK - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 136 252	1 028 578
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	434 926	340 026
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-284 147	-191 626
Administrasjonskostnad	40 786	36 969
A Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm.)	1 327 817	1 213 947
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	2 007 320	1 271 698
C Årets premieavvik (B-A)	679 503	57 751
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	2 007 320	1 271 698
C Årets premieavvik	-679 503	-57 751
D Amortisering av tidligere års premieavvik	6 795	-8 148
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	1 334 612	1 205 799
F Pensjonstrekk ansatte	275 470	269 044
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	1 059 142	936 755
Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	133 061	67 161
Årets premieavvik	679 503	57 751
Sum amortisert premieavvik dette året	-6 795	8 148
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	805 768	133 061
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	85 402	14 088
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	891 171	147 149
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 - estimat	12 702 813	13 612 805
Planendring forpliktelse IB 1.1		
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-276 360	-2 278 597
Årets opptjening	1 136 252	1 028 578
Rentekostnad	434 926	340 026
Utbetalinger		
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12	13 997 631	12 702 813
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2023	2022
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat	7 196 533	8 614 845
Estimatavvik midler IB 1.1	-61 304	-2 844 667
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	2 007 320	1 271 698
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-40 786	-36 969
Utbetalinger	0	0
Forventet avkastning	284 147	191 626
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	9 385 909	7 196 533
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	5 100 564	6 089 945
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	13 997 631	12 702 813
Pensjonsmidler	9 385 909	7 196 533
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	488 842	583 666

Bygland kommune

Note 9 - Garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Forventet låneopptak (utover saldo 31.12)	Tillegg for renter og omk. o.l.	Godkjenning	Utløper
Byglandstunet AS		Kausjon	10 000 000	7 742 795	3 800 000	1 000 000	Ja	01.01.50
SetPro AS		Kausjon	3 000 000	2 370 000		300 000	Ja	02.07.43
Sparebanken Sør: Gjelder kommunens portefølje av startlån av ulik størrelse. Porteføljen er på kr 7 830 305, og det er tapsdeling med Husbanken. Kommunen har tapsrisikoen for de første 25% av gjenstående hovedstol samt forfalte renter og omkostninger før realisering av pantet.		Kausjon	5 936 066	5 936 066				Varierer
Sum garantiansvar			18 936 066	16 048 861	3 800 000			

Bygland kommune

Note 10 - Bundne fond

Bundne fond - formål	2022	Avsetninger	Bruk av fond	2023
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	1 710 567	55 758	674 171	1 092 154
Øremerket statstilskudd - spesifiser	4 610 947	1 596 673	1 043 040	5 164 580
Næringsfond/kraftfond	18 785 464	4 280 564	4 040 000	19 026 028
Gavefond og andre private fond	1 001 876	10 763	39 030	973 609
Øvrige bundne driftsfond				0
Sum	26 108 854	5 943 758	5 796 242	26 256 370
Bundne investeringsfond				
Avdragsfond husbankmidler	1 656 489	208 186	44 849	1 819 826
Sum	1 656 489	208 186	44 849	1 819 826

Spesifikasjon av bundne driftsfond

Renovasjon	1 023 966
Frivillighetssentral	306 835
Hestetrygdlaget	206 821
Fiskefond Otravassdraget	338 992
Kalkingsmidler	114 795
Viltfond	103 183
Setesdal Vesthei	54 900
Reg.fond vilt/fisk/friluft	15 000
Næringsfond Byglandsfjorden	19 026 028
Gåvefond Byglandsheimen	208 834
Slamfond	69 025
Stui	22 271
HB - Tilpassningstilskot	223 275
Fånefjell	12 672
Kvinneprosjektet	150 819
Ymse fond helse	21 964
Fysak 2008	12 000
Vassdragstyre for øvre Otra	1 281 589
HB - Etableringstilskot	127 284
HB - Tapsfond startlån	210 000
Fond Kultur/ Bibliotek	101 242
Fond Pedagogiske tjenester	15 757
Fond Arneberg og Dale	479 521
Kompetanse for mangfold	343 187
Den Kulturelle Skulesekken	63 491
Nobelle elevbedrift	46 995
Trivselsfond for Byglandsheimen - Bygland helselag	31 438
Statleg tilskot til næringsfond ifb. Covid-19	73 000
Ymse øymerka tilskot 2020/2021 BYO og BOP	59 662
Tilskot stadutvikling Byglandsfjord	50 000
Vassområdekoordinator for Otra	72 263
Omstilling	1 390 400
Bundne driftsfond	26 257 207
Selvkostfond	1 092 991
Gavefond og ymse private fond	973 608
Næringsfond	19 026 028
Øremerkede statstilskudd og andre tilskudd fra offentlige instanser	3 774 180

Bygland kommune

Note 11 - Selvkostområder

	2023				
Selvkostkalkyle	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Feiing
A. Direkte driftskostnader	1 730 511	3 684 651	2 644 337	309 881	942 201
B. Henførbare indirekte driftskostnader	82 122	184 998	92 267	16 003	37 618
C. Kalkulatoriske rentekostnader	318 342	1 674 420	33 022		11 914
D. Kalkulatoriske avskrivinger	232 178	1 418 089	33 361		
E. Andre inntekter og kostnader	-35 589	-35 591			
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	2 327 564	6 926 568	2 802 987	325 884	991 733
G. Gebyrintekter	1 921 725	4 250 675	2 439 724	164 080	883 794
H. Årets selvkostresultat (G-F)	-405 840	-2 675 893	-363 263	-161 804	-107 939
Årets dekningsgrad	82,56 %	61,37 %	87,04 %	50,35 %	89,12 %
Vedtatt dekningsgrad			100,00 %	100,00 %	100,00 %
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	0	0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	149 105		363 263	161 804	107 939
K. Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)	-256 735	-2 675 893	0	0	0
L. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) per 1.1 i rapporteringsåret	149 105		1 337 008	224 454	-229 343
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd			49 617	6 141	-11 914
N. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) (per 31.12 i rapporteringsåret (L+M+I+J))	0	0	1 023 363	68 791	-349 196

Bygland kommune

Note 11 - Selvkostområder

Utvikling i selvkostresultat

	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
Utviklingen i selvkostresultat	2023	2022	2021	2020	2019
Vann	-405 840	-108 015	103 719	142 641	-56 229
Avløp	-2 675 893	-1 962 143	-1 457 249	-919 764	-1 045 506
Renovasjon	-363 263	-503 722	36 149	341 888	410 388
Slamtømming	-161 804	22 121	-174 448	41 745	55 212
Feiing	-107 939	-249 071	-106 127	221 058	-172 176

Utviklingen i fond (+) og underskudd til fremføring (-)

	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)
Utgående balanse i fond (+) og underskudd til fremføring (-)	2023	2022	2021	2020	2019
Vann	0	149 104	250 182	142 641	
Avløp	0	0	0	0	
Renovasjon	1 023 363	1 337 008	1 786 465	1 716 366	1 353 291
Slamtømming	68 791	224 454	195 046	296 410	72 804
Feiing	-349 196	-229 343	23 124	195 452	151 313

Bygland kommune

Note 12 - Ytelser til ledende personer og revisor

Tekst	2023	2022
Lønn kommunedirektør: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)	1 181 180 4 392	1 147 885 4 392
Sum lønn kommunedirektør	1 185 572	1 152 277
Godtgjørelse ordfører: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)	1 137 309 4 392	831 133 4 392
Sum godtgjørelse til ordfører	1 141 701	835 525
Godtgjøring revisor: - revisjonstjenester - rådgivning	695 500 8 000	640 000 59 000
Sum godtgjørelse til revisor	703 500	699 000

Bygland kommune

Note 13 - Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser

Følgende usikre forpliktelser er regnskapsført:

Forpliktelsens art	Antatt oppgjørstidspunkt	Balansført forpliktelse	Endring i året
Sum usikre forpliktelser		0	0

Følgende usikre forpliktelser er ikke regnskapsført:

Bygland kommune

Note 14 - Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

Kommunen har mottatt kr 10.891.300 i integreringstilskudd i 2023. Kr 7.671.150 av dette er brukt til å finansiere flyktning-tjenesten (introstønad, annen stønad og lønn til ansatte). Det overskytende (kr 3.220.150) bidrar til å øke kommunen sitt netto driftsresultat, og er avsatt til flyktningefond.

Samlet premieavvik fra KLP og SPK var kr 16.871.885 (inntekt) i 2023. Denne inntekten utgiftsføres/amortiseres med 1/7 hvert år de syv neste årene. Nettoinntekten fra premieavvik (inkl. utgifter til amortisering av tidligere års premieavvik) er på kr 12.898.734 og er i sin helhet satt av til pensjonsfond, til inndekking av amortiseringsutgiftene de neste syv årene.

Kommunen har mottatt kr 6 mill. fra Agder fylkeskommune i 2023 til finansiering av rundkjøringa på Bygland. I 2022 mottok kommunen kr 6,5 mill. til samme rundkjøring. Etter fratrekk for tilskuddene har kommunen hatt en kostnad på kr 133.657 til rundkjøringen i driftsregnskapet i 2023. I investeringsregnskapet er kostnaden til den "kommunale" delen av rundkjøringen kr 2.145.817.

Bygland kommune

Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en del av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Avkastningen er beregnet som den delen av salgsinntekten som gjenspeiler resultatet som er opptjent i selskapet i løpet av kommunens eiertid.

	Setesdal Informasjons og Kompetansesenter AS	Nesodden Industribygg AS
Antall solgte aksjer	10	1 190
Salgssum pr. aksje	13 440	1 862,7
Inntektsført i driftsregnskapet		
Inntektsført i investeringsregnskapet	134 401	2 216 666
Sum inntektsført salgssum	134 401	2 216 666

Bygland kommune

Note 16 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler, derivater og sikring

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktiva-klasse	Finansforvaltningsreglement	Anskaffelseskost	Balanseført verdi 01.01	Årets resultatførte verdiendring	Balanseført verdi 31.12.
Rentepapirer					0
Aksjefond					0
Aksjer					0
Sertifikater					0
Obligasjoner					0
Sum		0	0	0	0

Derivater som ikke inngår i sikring

Derivat	Verdsettelsesmetode	Anskaffelseskost	Balanseført verdi 01.01	Årets resultatførte verdiendring	Balanseført verdi 31.12.
					0
					0
					0
					0
Sum			0	0	0

Sikring av finansielle eiendeler

Aktiva-klasse		Verdsettelsesmetode	Sikringsinstrument	Formål med sikringen	Sikringens utløp (år)
Aksjefond		Notert kurs			
Aksjer		Børskurs			
Obligasjoner		Ligningsverdi			
Sertifikater					

Bygland kommune

Note 19 - Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Prosjekt nr.	Prosjekt navn	Inntektsført tidligere år	Inntektsført i år	Sum inntektsført	Klausuler om tilbakebetaling
607	Dagsturhytte		464 000	464 000	Prosjektet er ferdig og midlene er brukt i samsvar med formålet.
	SUM	0	464 000	464 000	

Bygland kommune

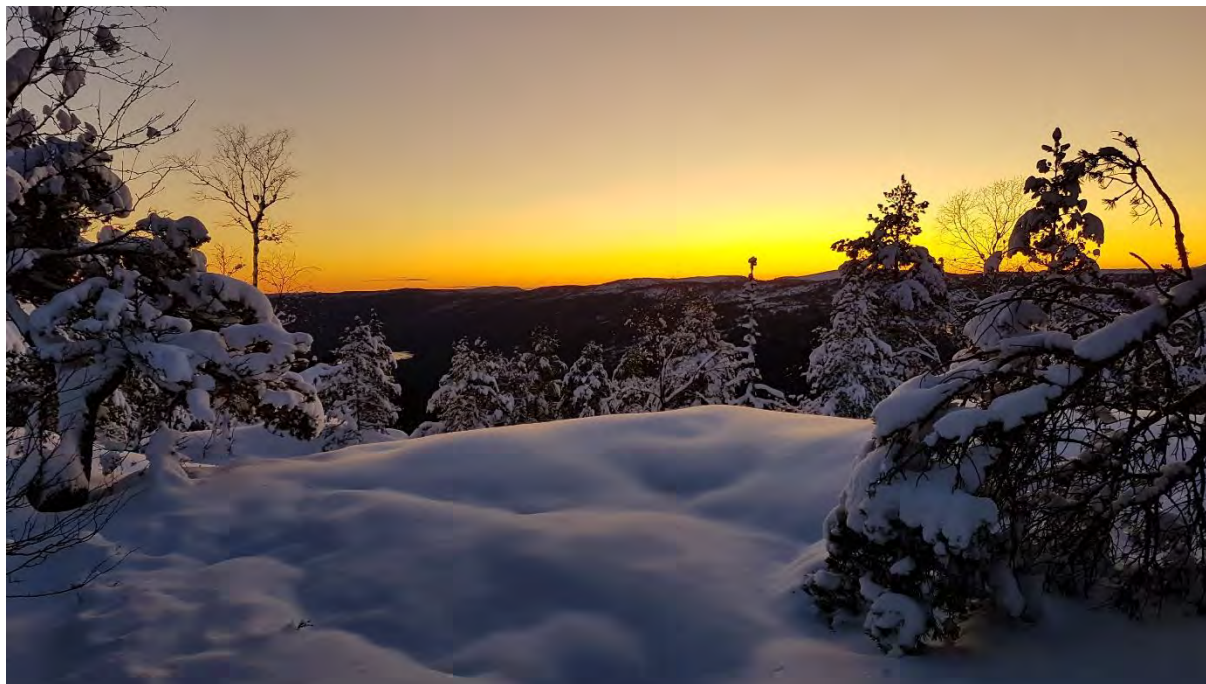
Note 20 - Interkommunalt samarbeid kommuneloven kap 18 og 19 (som ikke avlegger særregnskap) samt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 20

	Vassområde- koordinator	Ergoterapeut (tom. 30.04.23)	Jordmor- tjenesten	Vassdrags- styre øvre Otra
Overføring fra Bygland kommune (kontorkommunen)	66 504	75 046	268 714	
Overføring fra Evje og Hornnes kommune	66 504		596 455	
Overføring fra Bykle kommune	66 504	75 046		
Overføring fra Valle kommune	66 504	75 046		
Overføring fra Iveland kommune	33 252			
Overføring fra Vennesla kommune	66 504			
Overføring fra Kristiansand kommune	66 504			
Overføring fra Åseral kommune	66 504	75 046		
Sum overføringer fra deltakerkommunene	498 780	300 184	865 169	0
Resultat av overføringer til/fra deltakerne	498 780	300 184	865 169	0
Samarbeidets egne inntekter				
Salgsinntekter				
Refusjoner	676 124	45 842	387 616	900 000
Overføringer				
Renteinntekter og utbytte				60 501
Sum samarbeidets egne inntekter	676 124	45 842	387 616	960 501
Samarbeidets driftsutgifter				
Lønn inkl. sosiale utgifter	999 288	288 356	1 244 016	53 849
Kjøp av varer og tjenester	36 849	62 627	8 768	1 114 278
Overføringer				
Avskrivinger				
Sum samarbeidets driftsutgifter	1 036 137	350 983	1 252 785	1 168 126
Resultat av virksomheten	138 767	-4 957	0	-207 625
Disponering av årets resultat:				
Overført til neste driftsår	72 263			
Underskudd faktureres deltakerkommunene i 2024		4 957		
Dekkes av oppsparte midler fra tidligere år				207 625

Bygland kommune
Med hjarta i Bygland

Bygland kommune

Årsberetning 2023

Kommunedirektøren sitt forslag

KOMMUNEDIREKTØREN HAR ORDET

2023 har vore eit innhaldsrikt år for Bygland kommune. Uroa som har prega verda dei siste åra har også sett sitt preg lokalt. I ei verd der alt heng saman med alt, så påverkar desse hendingane dagleglivet til innbyggjarane også hos oss. Først og fremst gjennom felles arbeid med å busetja og integrera flyktningar frå Ukraina. Me har langt på veg lykkast i dette arbeidet, men ein ser også at det er krevjande å sysselsetja mange på ein gong i ein avgrensa arbeidsmarknad. Det arbeidet må halda fram med full styrke også framover slik at me sikrar ei verdig framtid for dei menneska i krise som har komme til oss.

På mange område var 2023 også eit godt år for Bygland kommune. Folketalet auka med 44 personar frå 1136 til 1180 innbyggjarar. Bygland vart med det den sjuande beste kommunen i landet på prosentvis innbyggervekst. Dette var ikkje berre drive fram av flyktningkrise. Me hadde også ein positiv netto innanlands tilflytting på 36 personar. Samtidig har ein langvarig trend med reduksjon i talet på sysselsette også snudd. Me hadde i 2023 ein vekst på 2.9 prosent i talet på sysselsette. Det blir frå kommunens side viktig å jobba vidare med program og tiltak som kan underbyggja den gode veksten me no er inne i. Me vart i 2023 ein del av det nasjonale omstillingsprogrammet til Innovasjon Noreg, og Bygg Bygland blir viktig i så måte framover. Dette programmet vil dei neste seks åra sikra både finansiering og kompetanse til å byggja vidare på den gode trenden når det gjeld innbyggjar- og sysselsetjingsvekst.

Det blir og viktig å byggje gode felles satsingar innanfor oppvekst og helsefeltet framover. Trass i den positive trenden i innbyggjartal og sysselsetjing treng me eit løft på enkelte område. Me har for mange som fell utanfor, for mange som lever i fattigdom, og for mange barnevernssaker i forhold til innbyggjartalet. Strukturen til ei målretta levekårssatsing vart etablert i 2023, og dette vil vera ei prioritert satsing framover. Ambisjonen er at ein i løpet av eit par år har to solide program gåande i kommunen samtidig. Eit på omstilling og eit på levekår.

2023 har også vore eit omstillingsår for kommunen som organisasjon. Slike prosessar er alltid krevjande. Inngangen til IKT Agder og omlegging til nytt ERP og økonomisystem har gitt mykje ekstra arbeid for både administrasjon og leiarar ute i kommunalområda. Det er gjort ein solid jobb her, og ein ser allereie no effektane av eit nytt og meir moderne system. Det vil mellom anna bli lettare å få ut relevante statistikkar og nøkkeltal på drift fortløpande. Dette kan utnyttast til betre styring og forståing for kva tiltak ein treng for å utvikla tenestene.

Samtidig som ein har innført nye system er også arbeidet med å byggja ny organisasjonsstruktur slutført i 2023. Pleie og Omsorg er slått saman med Helse, Drift og Forvaltning er slått saman med tidlegare Plan og utvikling til kommunalområde Samfunn, og me har landa prosjekt oppvekst i ein oppvekstsektor i Bygland.

Det betyr at me frå 2024 har tre operative kommunalområde i kommunen i tillegg til kommunalområda på stab/økonomi og HR/organisasjon. Det er mi vurdering at dette er ei organisering som i større grad gjer oss rusta til å møta behovet for samhandling på tvers internt og eksternt med gode samarbeidspartnerar. I tida framover må ny organisering få tid til å sette seg. Tilsette må få rom til å bli kjend med nye roller og det skal byggjast rutinar og kultur i nye kommunalområde slik at me held fram med å levera gode tenester framover.

Kommunestyret vedtok våren 2023 å invitere alle kommunane i Setesdalsregionen inn i eit prosjekt for å sjå på eit meir heilskapleg samarbeid innanfor heile det kommunale tenesteansvaret. Det var berre Evje og Hornnes som stilte seg positive til invitasjonen, men dei overlét samtidig til nytt kommunestyre å ta avgjerda om eventuell deltaking. Sjølv om ein ikkje fekk det svaret på initiativet som ein håpa på, har ikkje bakgrunnen for invitasjonen endra seg. Kommunen er framleis svært sårbar i forhold til enkelte personalgrupper og fagområde. Spesielt innanfor helse, oppvekst og på sentrale stillingar i stab. Det er som nemnt over gjort organisatoriske grep internt, men det er framleis eit sterkt behov for å tenkja meir heilskaplege samarbeid på tvers av kommunegrensene på fleire område for å sikra robusthet og kraft til å møte dei auka krava til tenestene framover. Dette må i størst mogleg grad gjerast i faste forutsigbare blokksamarbeid slik Generalistkommuneutvalet tilrår. Held me fram som i dag vil me risikera større og mindre kollapsar innanfor både tenesteområde og personellkategoriar i åra som kjem.

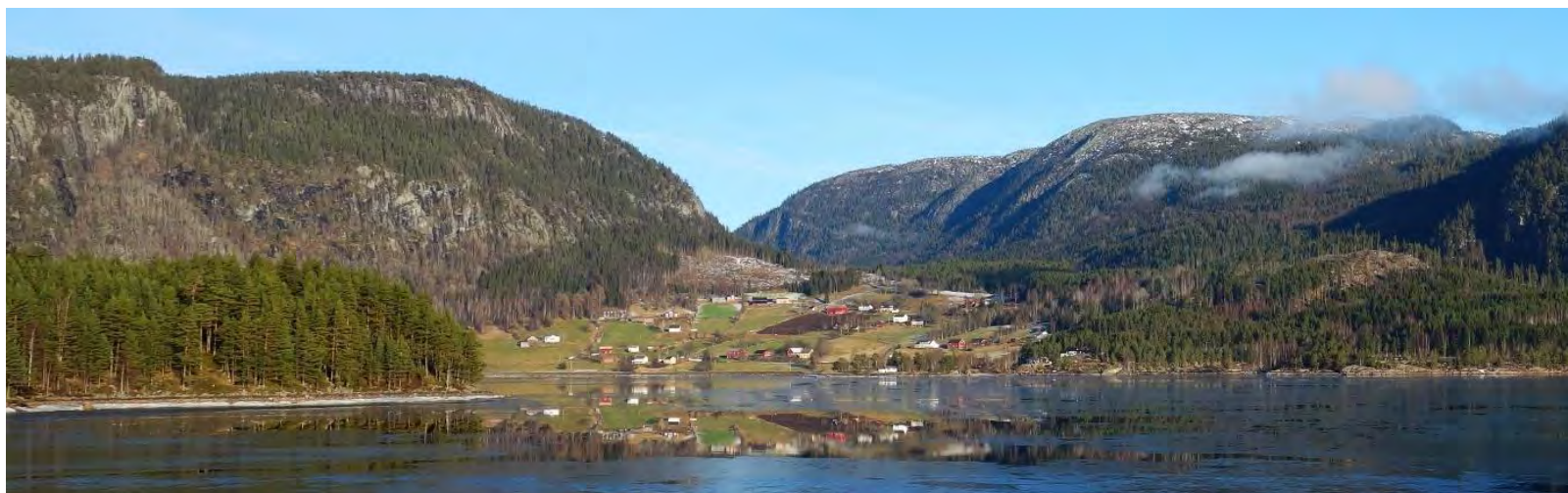

Dei høge straumprisane har også i år sikra kommunen solide inntekter. Kommunen har god økonomistyring og har i 2023 både redusert gjelda til under anbefalt gjeldstak, gjort investeringar i nødvendig infrastruktur og sett av pengar på fond. Dei gode tala beskrivast detaljert i denne årsberetninga, men det er og viktig å understreke at sjølv om kommuneøkonomien nå er god er kraftinntektene svært usikre framover. Bygland har historisk sett ikkje vært flinke nok til å tilpasse driftsnivået til dei periodane kor kraftinntektene er låge. På kommunebarometeret for 2023 ligg Bygland på ein 328. plass av landets 356 kommunar på variabelen kosteffektiv drift. Det er alt for lågt, og viss me ikkje tar grep vil ein risikere tøffe kuttprosessar når inntektene går ned. Det er nå, når vi ikkje har det akutte presset på oss, vi har moglegheit til å ta dei gode grepa for å sikre ein berekraftig struktur og drift for framtida. Leiargruppa og dei tillitsvalte har allereie hatt dette på agendaen i felles møter og vil fortsette å arbeide med dette og i åra som kjem.

Avslutningsvis er det viktig å få fram at det blir jobba godt i alle kommunalområda. Medarbeidarundersøkinga gav oss gode tal på dedikerte medarbeidarar som bryr seg om samfunnsoppdraget sitt. Våre tilsette er utan tvil den viktigaste ressursen til kommunen, og dei står på kvar dag for å gjera livet best mogleg for innbyggjarane våre. Det er eit felles ansvar politisk og administrativt å sikre rammar for at det skal bli slik og i framtida.

John S. Sigridnes

Kommunedirektør

INNHALD

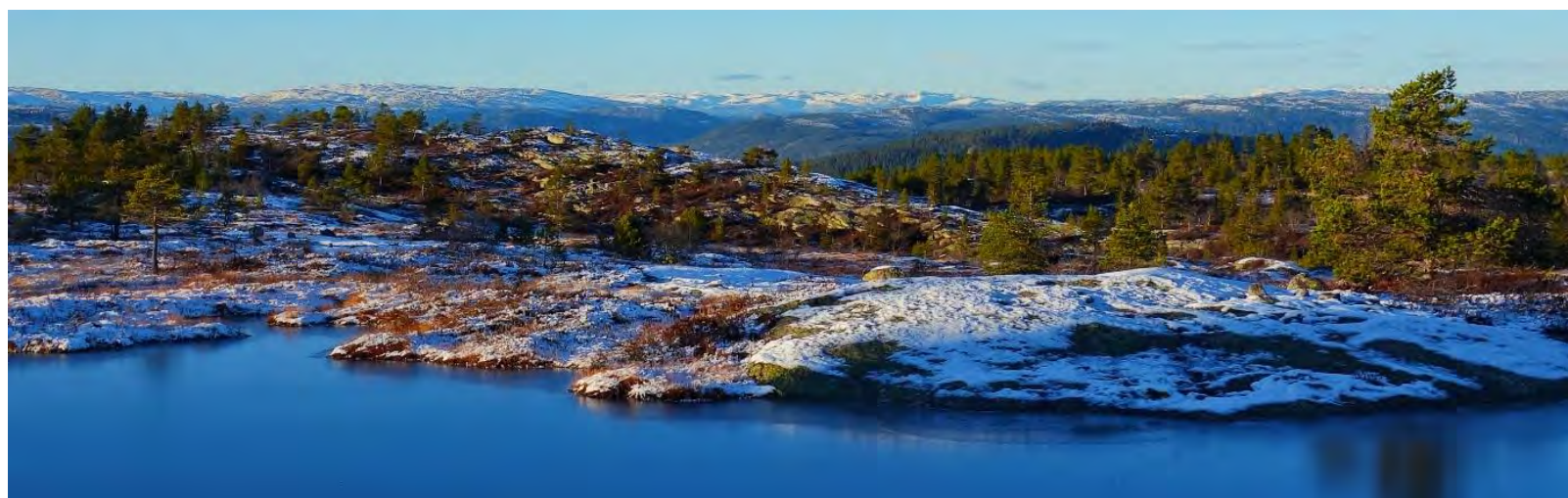
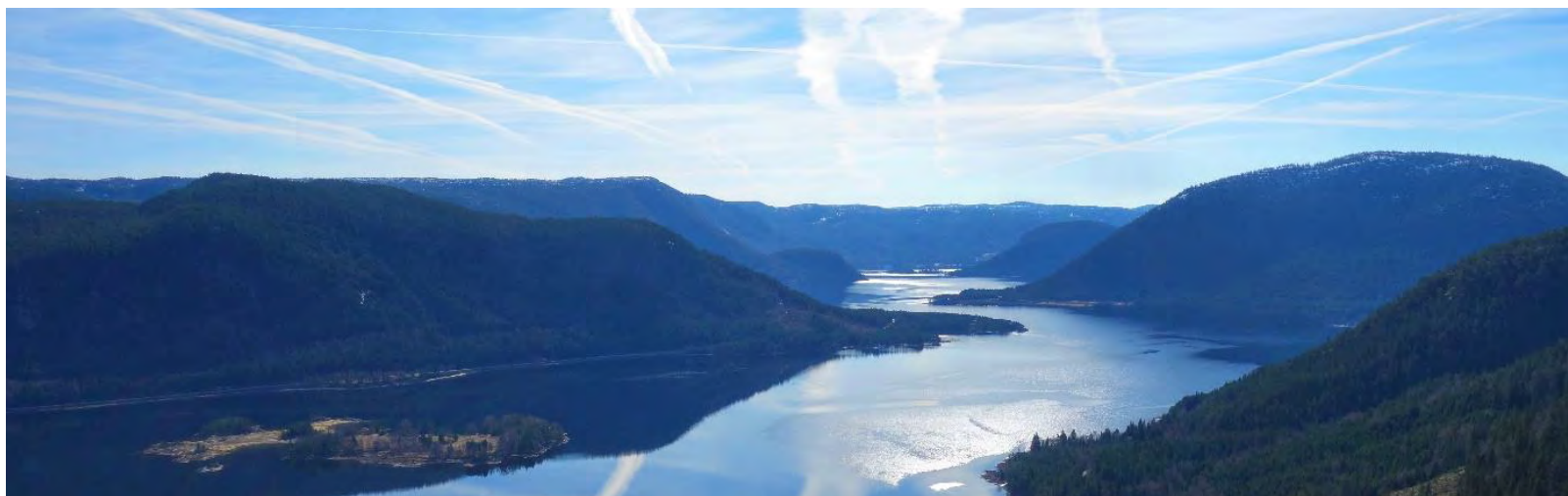
Årsberetning.....	5
1.1 Økonomisk oversikt etter art – drift	6
1.2 Bevillingsoversikt drift	9
1.3 Bevillingsoversikt drift, til fordeling	12
1.4 Bevillingsoversikt investering	23
1.5 Bevillingsoversikt investering, til fordeling	25
1.6 Balanserekneskap	28
1.7 KOSTRA: Finansielle nøkkeltal, analyse og prognose	30
1.8 Det kommunale næringsfond	33
1.9 Organisering, likestilling og personale	35
1.10 Interkommunale samarbeid	37
1.11 Etisk standard og internkontroll	39
1.12 Befolkningsutvikling	41
1.13 KOSTRA: Andre nøkkeltal	42

ÅRSBERETNING

Årsberetninga er utarbeida i tråd med § 14-7 i kommunelova, og gir ein kort presentasjon av kommunen sine økonomiske nøkkeltal for 2023 og ei analyse av kommunen si finansielle stilling ved årsskiftet. I delkapittel 1.1 vert mellom anna kommunen sitt rekneskapsmessige resultat kommentert. Delkapittel 1.2 til 1.5 tek sikte på å kommentere og grunngje dei mest vesentlege budsjettavvika i drifts- og investeringsrekneskapen, medan 1.6 tek for seg kommunen sine eigendeler, eigenkapital og gjeld. For innhald elles, viser ein til innhaldslista ovanfor.

1.1 Økonomisk oversikt etter art – drift

	Note	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
1 Rammetilskot		-70 904 754	-69 892 000	-48 992 000	-67 632 714
2 Inntekts- og formuesskatt		-31 485 948	-31 453 000	-35 653 000	-32 873 045
3 Eigedomsskatt		-11 125 420	-11 180 000	-11 000 000	-9 607 966
4 Andre skatteinntekter		-6 910 015	-7 200 000	-7 200 000	-6 972 257
5 Andre overføringer og tilskot frå staten		-13 416 631	-4 195 000	-2 895 000	-4 282 238
6 Overføringer og tilskot frå andre		-65 115 174	-52 076 500	-42 876 500	-43 006 981
7 Brukarbetalingar		-4 837 208	-4 230 000	-4 730 000	-5 034 182
8 Sals- og leigeinntekter		-14 384 287	-14 678 730	-14 908 730	-15 128 902
9 Sum driftsinntekter		-218 179 438	-194 905 230	-168 255 230	-184 538 286
10 Lønnsutgifter		94 886 649	92 318 151	86 318 151	87 341 316
11 Sosiale utgifter		22 047 982	21 945 616	13 945 616	19 842 415
12 Kjøp av varer og tenester		59 573 762	55 795 049	53 481 049	53 668 812
13 Overføringer og tilskot til andre		23 342 218	15 192 064	17 347 064	20 141 312
14 Avskrivningar	4	9 464 735	9 300 000	9 300 000	9 343 888
15 Sum driftsutgifter		209 315 346	194 550 880	180 391 880	190 337 742
16 Brutto driftsresultat		-8 864 092	-354 350	12 136 650	5 799 456
17 Renteinntekter		-2 606 780	-2 350 000	-1 850 000	-1 485 274
18 Utbytte		-16 786 183	-16 860 000	-16 860 000	-8 386 931
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidlar		0	0	0	0
20 Renteutgifter		6 399 598	6 398 000	5 498 000	3 436 311
21 Avdrag på lån	7	7 148 522	7 000 000	6 190 000	7 262 886
22 Netto finansutgifter		-5 844 843	-5 812 000	-7 022 000	826 992
23 Motpost avskrivningar		-9 464 735	-9 300 000	-9 300 000	-9 343 888
24 Netto driftsresultat		-24 173 670	-15 466 350	-4 185 350	-2 717 440
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering		4 155 813	5 957 000	250 000	1 000 000
26 Avsetningar til bundne driftsfond	10	5 943 758	3 218 750	3 218 750	4 495 931
27 Bruk av bundne driftsfond	10	-5 796 242	-5 327 400	-5 327 400	-5 868 576
28 Avsetningar til disposisjonsfond		19 870 341	13 894 000	8 100 000	3 090 084
29 Bruk av disposisjonsfond		0	-2 276 000	-2 056 000	0
30 Dekning av tidlegare års meirforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat		24 173 670	15 466 350	4 185 350	2 717 440
32 Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)		0	0	0	0

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det same som rekneskapsmessig mindreforbruk før disponeringar av både ubundne og bundne fond. Netto driftsresultat er kr 24.173.670, tilsvarande 10,2 % av brutto driftsinntekter. Statleg tilråding er at dette talet burde vere kr 4.157.517, tilsvarande 1,75 %, som vil seie at kommunen ligger over anbefalt nivå i 2023. Dei siste åra har kommunen hatt resultat under 1,75 %, og i tillegg eit negativt resultat i 2019, så det gode resultatet i 2023 er med på å vege opp for dei åra kor kommunen har hatt dårlegare økonomiske resultat enn anbefalt.

Rekneskapsmessig resultat

Rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 6.451.154, før strykningar. Dette vert å rekne som det rekneskapsmessige resultatet til kommunen. Mindreforbruk etter strykningar svarar til 5.976,341. Dette talet kjem fram etter det er gjennomført strykningar jf. § 4-3 i økonomiforskrifta til kommunelova, som lyder som følger:

Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i § 4-1 er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et mindreforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk. Et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk skal avsettes til disposisjonsfond.

Første avsnitt betyr at budsjettert bruk av disposisjonsfond, også øyremerkta disposisjonsfond, skal strykast. I 2023 ville kommunen lagt opp til bruk av dei øyremerkta disposisjonsfonda flyktningefond, bygdebokfond og einingsfond Bygland oppvekstsenter på totalt kr 2.276.000, viss mindreforbruket hadde blitt som budsjettert (kr 0). I staden viste det seg at mindreforbruk før strykningar var på kr 6.451.154. Då følgjer det av første avsnitt i § 4-3 (ovanfor) at «mindreforbruket [skal] reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond». Dette inneberer at budsjettert bruk av flyktningefond, bygdebokfond og einingsfond Bygland oppvekstsenter på totalt kr 2.276.000 vert stroke. I tillegg til strykningane, så vart avsetning til disposisjonsfond etter delegert fullmakt kr 2.907.647 høgare enn budsjettert. Dette gjeld i første rekke pensjonsfondet og flyktningefondet.

Avsetning til disposisjonsfond vart på totalt kr 19.840.727. Dette består av avsetning til flyktningefond for Ukraina-flyktningane på kr 3.220.150, avsetning av nettoinntekta frå premieavvik til pensjonsfond (kr 12.898.734), og avsetninga av mindreforbruket etter strykningar på kr 3.068.394, til ordinært disposisjonsfond. Etter dette har ein gjort interne justeringar mellom dei ulike disposisjonsfonda slik at saldo for fonda samsvarar med kva som er reelt til overs etter kostnadane som har vore på desse områda i 2023.

Historisk høge kraftinntekter gir høgt netto driftsresultat

Høge straumprisar i 2022 og til dels i 2023, sørga for at kommunen sine kraftrelaterte inntekter var historisk høge i 2023. Dette, saman med integreringstilskot til busetting av flyktningar frå Ukraina, er dei største årsakene til at inntektene er om lag 43 mill. høgare i 2023 enn i 2022. Av inntektene som har auka mest, kan ein nemne konsesjonskraftinntektene, som er om lag 23 mill. høgare i 2023 enn i 2022, utbytte frå Å Energi, som har auka med dryge 8 mill. og integreringstilskot, som har gått opp med nesten 7 mill. Dette bidreg til at kommunen sitt netto driftsresultat i 2023 er det klart høgaste som har vore i nyare tid.

Høgt utgiftsnivå og høgare rente dreg resultatet ned noko. Renteutgiftene har auka med nesten 3 mill. samanlikna med 2023, og lønn har auka med 7,5 mill., som er dels grunna høg lønnsvekst (5,4 %), og dels grunna litt auke i talet på årsverk. Pensjonsutgiftene var og ekstraordinært høge i 2023, kor samla pensjonskostnad i prosent av pensjonsgrunnlaget var på om lag 32 % (dette talet er normalt i storleiken 15-20 %). 6,1 mill. til rundkøyringa på Bygland ligg og inne, under posten Overføringar og tilskot til andre, men denne blei finansiert av eit tilskot på 6 mill., og har difor liten verknad på kommunen sitt resultat i 2023. Kommunen har og hatt nokre ekstraordinære (budsjetterte) kostnadar i 2023 som bidreg til at dei samla utgiftene aukar med om lag 10 % samanlikna med 2023. Desse utgjer om lag 4,5 mill. og gjeld vedlikehald av bygg, tilskot ved sal av Nesodden Industribygg AS til under marknadspris, anleggsbidrag til fiberkabel i Otra (1 mill., som

seinare vert finansiert av eksterne midlar, når dei naudsynte vedtaka er gjort i SIPR og Agder fylkeskommune), og IKT-relaterte utgifter i samband med at kommunen har blitt med i IKT Agder.

Utover dette viser ein til dei kommentarane som er gjort under rekneskapsskjema:

- § 5-4, 1 Bevillingsoversikt drift, delkapittel 1.2
- § 5.4, 2 Bevillingsoversikt drift, til fordeling (budsjettområder), delkapittel 1.3
- § 5-5, 1 Bevillingsoversikt investering, delkapittel 1.4
- § 5-5, 2 Bevillingsoversikt investering, til fordeling (investeringsprosjekt), delkapittel 1.5
- § 5-6, Økonomisk oversikt drift, delkapittel 1.1
- § 5-8, Balanserekneskapen, delkapittel 1.6

Paragrafane viser til økonomiforskrifta til kommunelova.

1.2 Bevilningsoversikt drift

	Note	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
1 Rammetilskot		-70 904 754	-69 892 000	-48 992 000	-67 632 714
2 Inntekts- og formuesskatt		-31 485 948	-31 453 000	-35 653 000	-32 873 045
3 Egedomsskatt		-11 125 420	-11 180 000	-11 000 000	-9 607 966
4 Andre generelle driftsinntekter		-7 215 346	-7 450 000	-7 450 000	-7 206 545
5 Sum generelle driftsinntekter		-120 731 468	-119 975 000	-103 095 000	-117 320 270
6 Sum bevilningar drift, netto		102 403 912	110 318 650	105 929 650	113 787 350
7 Avskrivningar	4	9 464 735	9 300 000	9 300 000	9 343 888
8 Sum netto driftsutgifter		111 868 647	119 618 650	115 229 650	123 131 238
9 Brutto driftsresultat		-8 862 821	-356 350	12 134 650	5 810 968
10 Renteinntekter		-2 606 134	-2 350 000	-1 850 000	-1 485 274
11 Utbytte		-16 786 183	-16 860 000	-16 860 000	-8 386 931
12 Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar		0	0	0	0
13 Renteutgifter		6 397 682	6 400 000	5 500 000	3 424 799
14 Avdrag på lån	7	7 148 522	7 000 000	6 190 000	7 262 886
15 Netto finansutgifter		-5 846 114	-5 810 000	-7 020 000	815 480
16 Motpost avskrivningar		-9 464 735	-9 300 000	-9 300 000	-9 343 888
17 Netto driftsresultat		-24 173 670	-15 466 350	-4 185 350	-2 717 440
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		4 155 813	5 957 000	250 000	1 000 000
19 Avsetningar til bundne driftsfond	10	5 943 758	3 218 750	3 218 750	4 495 931
20 Bruk av bundne driftsfond	10	-5 796 242	-5 327 400	-5 327 400	-5 868 576
21 Avsetningar til disposisjonsfond		19 870 341	13 894 000	8 100 000	3 090 084
22 Bruk av disposisjonsfond		0	-2 276 000	-2 056 000	0
23 Dekning av tidlegare års meirforbruk		0	0	0	0
24 Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat		24 173 670	15 466 350	4 185 350	2 717 440
25 Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)		0	0	0	0

Generelle (frie) driftsinntekter

For å vise dette er dei ulike inntektene ført opp med budsjett for 2022 og rekneskapstal for 2022 og 2021.

	Note	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
1 Rammetilskot		-70 904 754	-69 892 000	-48 992 000	-67 632 714
2 Inntekts- og formuesskatt		-31 485 948	-31 453 000	-35 653 000	-32 873 045
3 Eigedomsskatt		-11 125 420	-11 180 000	-11 000 000	-9 607 966
4 Andre generelle driftsinntekter		-7 215 346	-7 450 000	-7 450 000	-7 206 545
5 Sum generelle driftsinntekter		-120 731 468	-119 975 000	-103 095 000	-117 320 270

Summen av frie inntekter er budsjettert med kr 119.975.000. Rekneskapen viser at desse inntektene vart kr 120.731.468, altså 0,6 % meir enn budsjettert og 2,91 % meir enn i 2022. Kommunen bruker KS sin prognosemodell som beste estimat for rammetilskot og inntekts- og formuesskatten. Siste estimering vert gjort i oktober og viss det skjer store endringar i premissa for modellen den siste perioden av året, for eksempel ved at skatteveksten tar seg betydeleg opp samanlikna med tidlegare i året, kan det bli budsjettavvik. 2023 vart til dels eit slikt år, og rammetilskotet vart om lag 1 mill. høgare enn budsjettert, men inntekter frå inntekts- og formuesskatt traff betre i høve budsjettala.

Eigedomsskatteinntektene er litt lågare enn budsjettert. Under «andre direkte eller indirekte skattar» inngår konsesjonsavgiftene, som i sin heilskap vert sett av til næringsfondet, og naturressursskatten, som er ein del av inntektsutjamninga saman med dei ordinære skatteinntektene. Desse inntektene vart litt lågare enn dei budsjetterte tala. Totalt sett så kan ein slå fast at generelle driftsinntekter vart nesten 0,8 mill. høgare enn budsjettert, og dei er difor ein viktig del av kommunen sitt mindreforbruk i høve budsjett.

Finansinntekter/ -utgifter

	Note	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
10 Renteinntekter		-2 606 134	-2 350 000	-1 850 000	-1 485 274
11 Utbytte		-16 786 183	-16 860 000	-16 860 000	-8 386 931
12 Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar		0	0	0	0
13 Renteutgifter		6 397 682	6 400 000	5 500 000	3 424 799
14 Avdrag på lån	7	7 148 522	7 000 000	6 190 000	7 262 886
15 Netto finansutgifter/-inntekter		-5 846 114	-5 810 000	-7 020 000	815 480

Netto finansutgifter (positivt forteikn i tabellen over indikerer utgift, negativt er lik inntekt) vart på 100,6 % av dei budsjetterte tala. Renteinntektene vart nesten 11 %, nesten kr 250.000, høgare enn budsjettert. Dette skuldast «forsiktig» budsjettering og det faktum at 2023 var eit år som var finansielt vanskeleg å predikere. Utbytte inkluderer berre utbytte frå Å Energi i 2023 og 2022. Ein gjer merksam på at den betydelege auka i utbytte frå Å Energi, frå 8,4 mill. til 16,8 mill., er hovudårsaken til at kommunen sine netto finansinntekter er om lag 6,7 mill. høgare enn i 2022, då kommunen hadde ein nettoutgift på 0,8 mill. Det er og verdt å merke seg at netto renteutgifter har auka med litt over 1,8 mill., kor renteutgiftene har auka med 87 %, medan renteinntektene har auka med 75 %. At renteinntektene har auka mindre har samanheng med at kommunen sin likviditet har tidvis vore, relativt sett, svakare enn i 2022, grunna høg reguleringspremie betalt til KLP i 2023.

Disponering av netto driftsresultat

	Note	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
18 Overføring til investering		4 155 813	5 957 000	250 000	1 000 000
19 Avsetningar til bundne driftsfond	10	5 943 758	3 218 750	3 218 750	4 495 931
20 Bruk av bundne driftsfond	10	-5 796 242	-5 327 400	-5 327 400	-5 868 576
21 Avsetningar til disposisjonsfond		19 870 341	13 894 000	8 100 000	3 090 084
22 Bruk av disposisjonsfond		0	-2 276 000	-2 056 000	0
23 Dekning av tidlegare års meirforbruk		0	0	0	0

Negativt beløp i tabellen indikerer netto bruk av fond, medan positivt beløp er lik avsetning til fond. Budsjettavviket på avsetning til disposisjonsfond skuldast primært mindreforbruk etter strykningar på 3 mill., samt ei avsetning av ubudsjettert integreringstilskot til flyktingefondet. Bruk av disposisjonsfond er 0 grunna strykningsbestemmingane. Overføring til investering på 4,15 mill. er gjort for å halde langsiktig gjeld under måtalet, som seier at langsiktig gjeld maksimalt skal vere 75 % av kommunen sine brutto driftsinntekter. Overføring til investering vart lågare enn budsjettert, då det ikkje var behov for å overføre meir enn dette for å saldere investeringsrekneskapen.

Avsetning til bundne driftsfond er betydeleg høgare enn budsjettert, primært grunna tilskot til omstillingsprosjektet, som vart inntektsført og sett av til fond mot slutten av året (om lag 1,4 mill.), samt for lågt budsjettert renteavkastning på næringsfondet. Renteinntektene frå næringsfondet vert i sin heilskap sett av til næringsfondet, og dette utgjorde om lag 0,8 mill. i 2023. Samla avsetning til næringsfondet utgjorde rundt 4,2 mill., medan det berre var budsjettert med 3,2 mill. Bruk av bundne fond var på nesten 5,8 mill., som er noko høgare enn budsjettert. Dette gjeld primært bruk av næringsfond (4 mill.), bruk av sjølvkostfond (nesten 0,7 mill.) og omklassifisering av eit bundne fond, frå bunde til disposisjonsfond. Resten er diverse øyremerkta midlar som er bruka i samsvar med formåla.

1.3 Bevillingsoversikt drift, til fordeling

Tabellen under viser rekneskap og budsjett per driftseining (budsjettområde).

	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavleg budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto budsjettområde 10 Politisk styring og kontroll	3 026 928	2 922 000	2 622 000	2 124 028
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 10 Politisk styring og kontroll	3 026 928	2 922 000	2 622 000	2 124 028
Bevilling drift, netto budsjettområde 20 Stab og fellesutgifter	16 858 195	16 986 000	15 148 000	14 730 073
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-39 966	-50 000	-50 000	-26 943
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 20 Stab og fellesutgifter	16 818 228	16 936 000	15 098 000	14 703 130
Bevilling drift, netto budsjettområde 201 Kultur	1 917 055	2 457 000	2 422 000	1 893 261
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	325			11 358
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond		-720 000	-500 000	
Sum budsjettområde 201 Kultur	1 917 380	1 737 000	1 922 000	1 904 619
Bevilling drift, netto budsjettområde 300 Bygland oppvekstsenter	19 973 696	20 219 000	19 517 000	20 154 794
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	1 463			-160 288
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond		-119 000	-119 000	50 800
Sum budsjettområde 300 Bygland oppvekstsenter	19 975 159	20 100 000	19 398 000	20 045 306
Bevilling drift, netto budsjettområde 302 Byglandsfjord oppveksts.	11 909 721	12 612 000	12 096 000	11 536 948
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				-29 839
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 302 Byglandsfjord oppvekstsenter	11 909 721	12 612 000	12 096 000	11 507 109
Bevilling drift, netto budsjettområde 31 Helse	3 818 753	6 257 000	7 373 000	6 794 752
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-18 195			-207 235
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	3 220 150	-137 000	-1 437 000	2 116 224
Sum budsjettområde 31 Helse	7 020 708	6 120 000	5 936 000	8 703 741
Bevilling drift, netto budsjettområde 33 Pleie og omsorg	39 626 458	41 004 000	36 671 000	35 937 433
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	9 300			29 490
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 33 Pleie og omsorg	39 635 758	41 004 000	36 671 000	35 966 923
Bevilling drift, netto budsjettområde 35 Drift og forvaltning	17 486 454	17 921 000	17 255 000	17 668 480
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	81 726			47 604
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 35 Drift og forvaltning ekskl. VARF	17 568 180	17 921 000	17 255 000	17 716 085

Bevilling drift, netto budsjettområde 40 VARF	3 658 980	2 991 650	2 596 650	2 735 793
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-618 413	-786 650	-786 650	-544 250
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 40 VARF (vatn, avlaup, renovasjon, feiing)	3 040 566	2 205 000	1 810 000	2 191 543
Bevilling drift, netto budsjettområde 41 Store prosjekt	2 483 329	4 672 000	7 222 000	2 901 629
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	1 440 400			-139 420
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 41 Store prosjekt	3 923 729	4 672 000	7 222 000	2 762 209
Bevilling drift, netto budsjettområde 80 Eksterne samarbeid	22 233 616	22 364 000	22 364 000	16 674 300
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-207 625	-300 000	-300 000	545 560
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde 80 Eksterne samarbeid	22 025 991	22 064 000	22 064 000	17 219 860
Bevilling drift, netto budsjettområde 90 Andre sentrale innt. og kostn.	-40 589 274	-40 087 000	-39 357 000	-19 364 140
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-742 063	-132 000	-132 000	-548 000
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	13 581 797	11 900 000	8 100 000	
Sum budsjettområde 90 Andre sentrale inntekter og kostnader	-27 749 540	-28 319 000	-31 389 000	-19 912 140
Sum bevillingar drift, netto	102 403 912	110 318 650	105 929 650	113 787 351
Sum overføring til investering	0	0	0	0
Sum netto avsetningar til eller bruk av bundne driftsfond	-93 048	-1 268 650	-1 268 650	-1 021 962
Sum netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	16 801 947	10 924 000	6 044 000	2 167 024
Sum budsjettområda	119 112 811	119 974 000	110 705 000	114 932 413

Overordna kommentar

Oversikta over er tatt frå avstemmingssystemet som vert nytta i samband med avslutning av rekneskapen og viser avvik mellom budsjett og rekneskap per eining. Einingane har styrt etter budsjettala «Sum budsjettområde» gjennom året, men ein er og pliktig å rapportere på talet «Bevilling drift, netto».

Einingane har samla sett eit forbruk på 99,3 % av budsjett («Sum budsjettområda» ovanfor). Ein har treft godt med budsjettet på dei fleste einingane, men einingane med dei største overforbruka har blitt «offer» for bestemmingane i § 4-3 i økonomiforskrifta til kommunelova, som seier at bruk av disposisjonsfond, også øyremerkta einingsfond, skal strykast viss kommunen har eit budsjettmessig mindreforbruk. Denne strykninga er på totalt 2,05 mill., og får ein negativ effekt på forbruket på einingane Helse (1,35 mill. i bruk av flyktningefondet vert stroke) og Kultur (0,7 mill. i bruk av bygdebokfondet vert stroke). Begge desse einingane har difor relativt store overforbruk. Ein gjer også merksam på at nokre av einingane sine budsjett har blitt betydeleg justert i løpet av året, både oppover og nedover. Desse endringane har blitt kommentert i tertialrapportane og 3. budsjettjustering, og vil ikkje bli kommentert ytterlegare i årsmeldinga. Kommenterarar til dei enkelte einingane følgjer i dei neste avsnitta.

Politisk styring og kontroll

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:

Forbruk	Rekneskap	Regulert	Opphavelig	Rekneskap
---------	-----------	----------	------------	-----------

	2023	2023	budsjett	budsjett	2022
Bevilling drift, netto eining 10 Politisk styring og kontroll	103,59 %	3 026 928	2 922 000	2 622 000	2 124 028
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond					
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					
Sum eining 10 Politisk styring og kontroll	103,59 %	3 026 928	2 922 000	2 622 000	2 124 028

Kommentar:

Det vart vedteke store endringar i godtgjersla for folkevalde i Bygland kommune ved inngangen til 2023. Dette har gjort det meir krevjande å budsjettere denne eininga enn normalt. Basert på dei faktiske rekneskapstala for 2023, kan ein allereie no slå fast at det vil vere behov for å auke budsjettet for denne eininga i 1. tertialrapport 2024.

KOSTRA-tala viser at kommunen sine driftsutgifter per innbyggjar til politisk styring var fjerde høgast blant kommunane i Agder i 2023. Berre kraftkommunane Bykle, Åseral og Sirdal har høgare utgifter til politisk styring enn Bygland i 2023.

Stab og fellesutgifter**Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:**

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelag budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 20 Stab og fellesutgifter	99,25 %	16 858 195	16 986 000	15 148 000	14 730 073
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	79,93 %	-39 966	-50 000	-50 000	-26 943
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					
Sum eining 20 Stab og fellesutgifter	99,30 %	16 818 228	16 936 000	15 098 000	14 703 130

Kommentar:

Eininga inkluderer mellom anna kommunedirektøren sin stab (HR, økonomi og administrasjon), beredskap, fellesutgifter, stabseininga Samfunnsutvikling, pedagogisk rådgjevar, tilskot til kyrkjeleg fellesråd, frivilligsentral, hovudtillitsvalt og hovudverneombod.

Auka frå 2022 til 2023 er på 14,4 %, tilsvarende 2,1 mill. Den største årsaka til dette er at 2023 er første året kor stillinga som leiar for Samfunnsutvikling, får heilårseffekt i rekneskapen. I 2022 var det berre tilsett nokon i denne stillinga i knappe to månadar, medan i 2023 var denne heiltidsstillinga bemanna heile året. Dette utgjer ein utgiftsauke frå 2022 til 2023 på 1,1 mill. I tillegg så var stillinga for kart og oppmåling plassert under eininga Drift og forvaltning i store deler av 2022, medan i 2023 har denne stillinga i sin heilskap vore plassert under Samfunnsutvikling. Dette utgjer ei utgiftsauke på dryge 0,5 mill. Det har elles vore betydeleg høgare utgifter til overtid enn tidlegare, grunna innføring av ny heimeside, nytt ERP-system, jobbing med arealdelen og asylsaka. Auka her utgjer om lag 0,3 mill. Delvis vakanse på HR-leiarstillinga i 2022, gjorde at utgiftene her var 0,3 mill. lågare enn i 2023. Alt dette er med på å forklare kvifor eininga har hatt ein utgiftsauke som er betydeleg høgare enn lønnsveksten på 5,4 %.

Kultur**Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023 (før strykningar):**

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelag budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 201 Kultur	78,02 %	1 917 055	2 457 000	2 422 000	1 893 261
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		325			11 358
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	0,00 %	-714 154	-720 000	-500 000	
Sum eining 201 Kultur	69,27 %	1 203 226	1 737 000	1 922 000	1 904 619

Kommentar:

Eininga inkluderer ansvarsområda ungdomsklubben, kultur, ungdomsrådet, bygdebok (som vert saldert av fond) og bibliotek.

Eininga har eit mindreforbruk på 30,73 % før strykningar. Dette skuldast blant anna at kulturleiarstilling har stått vakant i nær 9 månadar og at det har vore noko redusert aktivitet i delar av året. I tillegg så blei det utbetalt om lag kr 230.000 mindre i kulturmidlar og andre tilskot enn budsjettert. Ungdomsrådet og ungdomsklubben brukte totalt over kr 200.000 mindre enn budsjettert. Samtidig har ein i 2023 planlagt utbygging av ny ungdomsklubb og nytt bibliotek og utstillingslokale som ein reknar med vil auke aktiviteten framover.

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023 (etter strykningar):

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelag budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 201 Kultur	78,02 %	1 917 055	2 457 000	2 422 000	1 893 261
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		325			11 358
Bruk av disposisjonsfond (strykast)	0,00 %	-714 154	-720 000	-500 000	
Sum eining 201 Kultur	110,38 %	1 917 380	1 737 000	1 922 000	1 904 619

Kommentar:

Eininga har ikkje styrt etter desse tala gjennom året, og dei vert difor ikkje kommentert. Ein viser elles til den overordna kommentaren om strykningsbestemminga i innleiinga til delkapittel 1.3.

Bygland og Byglandsfjord oppvekstsenter**Kommentar for begge oppvekstsentra:**

Bygland og Byglandsfjord oppvekstsenter sett under eitt, er under regulert budsjett, med eit forbruk på 97,47 %. Det er lønnskostnader, energikostnader og transportkostnader som utgjer dei største utgiftene til dei to einingane. Samla lønnsutgifter ligg på 98,13 % av regulert budsjett. Når det gjeld energikostnader, har oppvekstsentra, samla sett, eit forbruk på 91,35% av regulert budsjett, medan transportkostnadene ligg på 105,30 %. Inntektene frå brukarbetalingar er litt høgare enn budsjettert.

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023 – Bygland oppvekstsenter:

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelag budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 300 Bygland oppvekstsenter	98,79 %	19 973 696	20 219 000	19 517 000	20 154 794
Overføring til investering					

Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		1 463			-160 288
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond	0,00 %		-119 000	-119 000	50 800
Sum eining 300 Bygland oppvekstsenter	99,38 %	19 975 159	20 100 000	19 398 000	20 045 306

Kommentar:

Eininga Bygland oppvekstsenter, som inkluderer skule 1.-10. trinn, SFO og barnehage, har eit forbruk på 99,38 % av budsjett. Vaksenopplæringa, som er ei teneste kommunen kjøper av Evje og Hornnes kommune, vert og kostnadsført under denne eininga. Denne tenesta vert finansiert av tilskot frå IMDi. Budsjettjusteringa i løpet av året er i ein heilskap relatert til lønnsvekst i samband med lønnsoppgjeret, ei justering ein gjer for alle kommunen sine budsjetteiningar.

Dei samla kostnadane til eininga er redusert med kr 70.000 samanlikna med 2022, trass lønnsvekst på 5,4 %. Dette er i første rekke grunna ein reduksjon på over kr 500.000 i energiutgifter. Fjernvarmeavtalen til oppvekstsenteret følgjer spotpris på straum, noko som har gitt store svingingar i utgiftene på dette området dei to siste årane, grunna store variasjonar i straumprisen.

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023 – Byglandsfjord oppvekstsenter

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelag budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 302 Byglandsfjord oppveksts.	94,43 %	11 909 721	12 612 000	12 096 000	11 536 948
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond					-29 839
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					
Sum eining 302 Byglandsfjord oppvekstsenter	94,43 %	11 909 721	12 612 000	12 096 000	11 507 109

Kommentar:

Eininga Byglandsfjord oppvekstsenter, som inkluderer skule 1.-7. trinn, SFO og barnehage, hadde eit mindreforbruk på 5,57 % i høve til regulert budsjett. Budsjettauka i løpet av året er berre relatert til lønnsvekst i samband med ordinært lønnsoppgjer.

Effektiv nytte av bemanningsressursar gjer at ein ikkje har erstatta alt av sjukefråvær og permisjonar fullt ut. I tillegg har endringar og vakansar i administrasjonen ført til lågare lønnskostnader. Enkelttiltak er og kjøpt inn som tenester frå eksterne firma og kostnadsført under barnevernsbudsjettet, som gjer at lønnsutgiftene i eininga vart vesentleg lågare enn budsjettet.

Kostnadsauke samanlikna med 2022 er 3,5 %, som er under ordinært lønnsvekst, mellom anna grunna reduserte energiutgifter.

Helse**Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023 (før strykningar):**

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelag budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 31 Helse	61,03 %	3 818 753	6 257 000	7 373 000	6 794 752
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		-18 195			-207 235
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond		2 117 565	-137 000	-1 437 000	2 116 224

Sum eining 31 Helse **96,70 %** **5 918 123** **6 120 000** **5 936 000** **8 703 741**

Kommentar:

Eininga hadde i 2023 eit samla forbruk på 96,70% av budsjetterte utgifter. Dette tilsvarar eit mindreforbruk på omlag kr 200.000. Bygland har, saman med Evje og Hornnes og Åseral, ved fleire anledningar forsøkt å rekruttere psykolog, som det er lovfesta at alle kommunar skal ha tilgang på. Dette har endå ikkje lukkast. Midlane avsett til dette, på kr 245.000, er difor ikkje brukt i 2023, og er den største årsaka til mindreforbruket. Husleigeinntektene har vore omlag kr. 60.000 lågare en det det var budsjettert med, og dreg mindreforbruket litt andre vegen.

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023 (etter strykningar):

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 31 Helse	61,03 %	3 818 753	6 257 000	7 373 000	6 794 752
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		-18 195			-207 235
Avsetningar til disposisjonsfond		3 220 150	-137 000	-1 437 000	2 116 224
Bruk av disposisjonsfond (strykast)		-4 102 585			
Sum eining 31 Helse	114,72 %	7 020 708	6 120 000	5 936 000	8 703 741

Kommentar:

Eininga har ikkje styrt etter desse tala gjennom året, og dei vert difor ikkje kommentert. Ein viser elles til den overordna kommentaren om strykningsbestemminga i innleiinga til delkapittel 1.3.

Pleie og omsorg**Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:**

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 33 Pleie og omsorg	96,64 %	39 626 458	41 004 000	36 671 000	35 937 433
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		9 300			29 490
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					
Sum eining 33 Pleie og omsorg	96,66 %	39 635 758	41 004 000	36 671 000	35 966 923

Kommentar:

Eininga, som inkluderer Byglandsheimen, open omsorg og habilitering hadde samla sett eit forbruk på omlag 96,66 % av budsjetterte utgifter. Dette tilsvarar eit underforbruk på omlag kr. 1.370.000.

Årsakene til underforbruket skuldast i stor grad mindre lønsutgifter enn det som det var budsjettert med. Ergoterapeuten sa opp stillinga si i mai, og ein har ikkje funne løysingar for å erstatte denne. I tillegg har eininga gjennom året ikkje prioritert å tilsette vikar for avdelingsleiar som har hatt permisjon.

Eininga har hatt eit betydeleg sjukefråvær i løpet av året. Avdelingane Byglandsheimen og Open omsorg har hatt hhv. 15,25 % og 20,00% sjukefråvær i 2023. Til tross for høgt sjukefråvær er lønskostnadane, med fråtrekk av refusjonar frå NAV stat, på 95,72% av budsjetterte kostnader. Årsaka til dette er mellom anna at ein har prioritert oppgåver, og utnytta dei administrative ressursane på ein effektiv måte.

Inntektene har vore omlag kr 380.000 høgare en det det vart budsjettert med.

Det har vore eit overforbruk på enkelte postar i budsjettet. Det har vore betydeleg prisstiging i utgifter til mat, medisinar og forbruksmateriell. Ein ser og at utgifter til div. pliktige lisensar er stigande.

Drift og forvaltning

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 35 Drift og forvaltning	97,58 %	17 486 454	17 921 000	17 255 000	17 668 480
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		81 726			47 604
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					
Sum eining 35 Drift og forvaltning	98,03 %	17 568 180	17 921 000	17 255 000	17 716 085

Kommentar:

Forbruket balanserer i høve gjeven budsjetttramme. Uforutsette hendingar er uungåelege både i positiv og negativ retning i høve utgangspunktet for budsjetttramma. Av dei større avvika i negativ retning nemnast:

- ❑ Brannen i Årdalshallen gav ein ubudsjettert eigenandel på forsikringa a kr 50 000,-
- ❑ Digital infrastruktur Byglandsfjord oppv senter blei flytt frå investering til drift fordi prosjektet blei for lite til å kunne gå i investering. Kr 37 872,-
- ❑ Havarert varmepumpekompressor på Byglandsheimen. Kr 37 455,-
- ❑ Bytte av varmesirkulasjonspumpe Bygland oppv senter. Kr 38 420,-
- ❑ Reperasjon av fleire varmeelement på EL – kjele Byglandsheimen. Kr 33 000,-
- ❑ Havari på 20 år gml moppevaskemaskin. Blei kjøpt ny. Kr 24 000,-
- ❑ Brannsentral Byglandsheimen, kr 30 000,-
- ❑ Vintervedlikehaldet blei kr 578 852,- høgare enn budsjettert, trass i at dette budsjettet vart auka med kr 500.000 i løpet av året.

Den mest avgjerande bygg – og anleggsmassen til kommunen fungerer i det daglege, men det blir akkumulert vedlikehaldsetterslep kvart år med sette økonomiske rammer. Her ligg utfordringar i å utvikle bygga som endå betre arbeidsplassar, bruksvenlegheit, energibruk og lovkrav. Visse vegstrekingar inklusiv vegbruforvaltninga ligg det også behov for oppgraderingar.

Mannskapssituasjonen har vori stabil med lite sjukefråvær. Lønnskostnadane er nokolunde i samsvar med budsjett, med eit overforbruk på 0,99 %. Av andre store budsjettpostar, kan det nemnast at energiutgiftene vart om lag kr 300.000 lågare enn budsjettert.

VARF (vatn, avløp/slam, renovasjon, feiing)

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 40 VARF	122,31 %	3 658 980	2 991 650	2 596 650	2 735 793
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	78,61 %	-618 413	-786 650	-786 650	-544 250
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					

Sum eining 40 VARF

137,89 %

3 040 566

2 205 000

1 810 000

2 191 543

Kommentar:

Samla har alle fem ansvarsområda eit overforbruk à kr 835 566. Hovudårsakane til overforbruket er at pensjonsutgiftene vart om lag kr 300.000 høgare enn budsjettet, og at inntekter frå tilkoplingsavgifter vart over ein halv million lågare enn budsjettet.

Vassverk

Lønns-, drifts- og vedlikehaldskostnadane har eit overforbruk på kr 10 511 samanstillt med budsjetttramme på kr 1.720.000. Inntektene blei kr 309.276 mindre enn budsjettet. Det var underbudsjettet med kr 233.000,- i tilkoplingsavgifter som ikkje blei gjennomført. Under budsjettarbeidet hausten 2022 var det ein intensjon om at m.a. avlyste VA-prosjekt Bygland Sør (Hamren) skulle gi fleire VA-tilkoplingar. Inntektene frå dei kommunale årsavgiftene blei også kr 76.276 lågare enn budsjettet. Sistnemnde vil gi årlege variasjonar sidan mange abonnentar betalar vassforbruket etter målt forbruk gjennom vassmålarar.

Vassverksdrifta gjennom året har elles har i det store og heile fungert bra. Det blir elles vist til nyleg vedteken "Hovudplan for VA", som overordna oppsummerer viktige tilhøve ved vassverksdrifta i kommunen.

Avløp

Lønns-, drifts- og vedlikehaldskostnadane har eit overforbruk på kr 119.651,-. Noko maskin- og programvareutskiftingar på Byglandsfjord RA har også generert nokre ubudsjetterte driftskostnadar. Anlegget har gått sidan 2013, og det vil vere naturleg at ulike maskindelar må vedlikehaldast og byttast ut. Inntektene blei kr 326.326 mindre enn budsjettet. Avløp blir på same måten som vassforbruk, mykje målt gjennom vassmålar. Forbruket vil variere frå år til år.

Det var også budsjettet med kr 312 000,- i påkoplingsavgifter, men det blei ikkje utført påkoplingar. Under budsjettarbeidet hausten 2022 var det ein intensjon om at m.a. avlyste VA-prosjekt Bygland Sør (Hamren) skulle gi fleire VA-tilkoplingar.

Det nye reinseanlegget på Nesmoen har gått veldig greitt, og reinsekrava for båe anlegga er tilnærma tilfredsstillande. Me har p.t. ikkje lukkast å rette opp i nokre avvik gitt av Statsforvaltaren etter tilsyn på avløpssektoren ennå. Det må skje i 2024, og krev prioritering av arbeidstid.

Det blir elles vist til vedteken hovudplan VA for meir informasjon om avløpsområdet.

Slam (tømming av private avløpsanlegg)

2023 var ikkje hovudår for tømming av private septiktankar. Dette skjer annankvart år. Ansvarsområdet i 2023 har eit negativt avvik på kr 53 881,-. Dette skuldast fleire tilfeldige tømmingar enn budsjett la opp til. Avviket vil kunne bli retta opp igjen i 2024 som er hovudår for tømming av private slamtankar.

Renovasjon

Ansvarsområdet balanserer i høve budsjett.

Feiing

Tenesta hadde eit overforbruk på kr 84 950,- i 2023. Dei kommunale årsavgiftene utgjorde ei inntekt på kr 883 793 sett saman med budsjettet inntekt på kr 910 000,-. Lisenskostnadar til sjølvkostmodellen Momentum og pensjonskostnadar forklarar avviket endå noko, men det er eit behov for å samordne Setesdal brannvesen sine databasar over pipeløp betre med kommunen sine oversiktar.

Store prosjekt**Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:**

	Forbruk 2023	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
Bevilling drift, netto eining 41 Store prosjekt	53,15 %	2 483 329	4 672 000	7 222 000	2 901 629
Overføring til investering					
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		1 440 400			-139 420
Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond					
Sum eining 41 Store prosjekt	83,98 %	3 923 729	4 672 000	7 222 000	2 762 209

Kommentar:

Eininga inneheld følgjande driftsprosjekt i 2023:

- Oppstart av omstillingsprosjektet
- Fiberkabel
- Tilskot ved sal av Nesodden Industribygg AS
- Samanslåing av Drift og forvaltning og Samfunnsutvikling (konsulentkostnader)
- Moglegheitsstudium Byglandsfjord
- Utstilling
- Geovekst
- Rundkøyning Bygland

Omstillingsprosjektet

Kommunen har i 2023 hatt utlegg på 110.000kr, dette vart dekt av eksterne midlar og gjekk til konsultentselskapet BDO som har hatt arbeidet med Strategi- og forankringsfasen, samt rekrutteringselskapet Headvisor som fekk oppdraget med å finne Moglegheitsutviklar (dagleg leiar av programmet).

Fiberkabel

Kommunen har hatt utlegg på 1 mill. i anleggsbidrag til fiberkabel i Otra. I og med at denne fiberkabelen er kritisk infrastruktur for alle kommunane i Setesdal, vil den bli finansiert av Setesdal interkommunalt politisk råd og eventuelt Agder fylkeskommune, men dei rakk ikkje å gjere vedtak om dette før nyttår, så refusjonen knytt til dette, vil ikkje bli inntektsført før i 2024.

Tilskot ved sal av Nesodden Industribygg AS

Under utgreiing av saka, vart det konkludert med at selskapet vart selt direkte til ein kjøpar til under marknadspris. Difor måtte kommunen føre differansen mellom salsprisen og taksert verdi av selskapet som tilskot i driftsrekneskapen og inntekt i investeringsrekneskapen. Budsjettert overføring frå drift til investering ble justert ned vesentleg pga. dette, sidan dette førte til ein betydeleg inntekt i investeringsrekneskapen, som ikkje var budsjettert. Summen utgjorde om lag 2,2 mill.

Prosess samanslåing av Drift og forvaltning og Samfunnsutvikling

Det er i 2023 brukt 85.000 kr på ekstern bistand i forbindelse med samanslåingsprosessen. Konsulent Olav Grande, som var ansvarleg for rapporten frå Telemarksforsking bidrog inn i ei Workshop-rekke hausten 2023.

Moglegheitsstudium Byglandsfjord

Vi har fått tilskot frå Agder fylkeskommune til utarbeiding av ein moglegheitsstudie for Byglandsfjord sentrum som skal bidra til kunnskapsgrunnlaget til vidare utvikling av bygda. Studien ser på transformasjon av industriområde og styrking av nærmiljøet til bustadområda i kvadraturen og stasjonsområdet. Den ser på auka variasjon i bustadmarknaden i

kombinasjon med tilrettelegging for næring og gode frimråde. Arbeidet med mogleighetsstudien er i slutfasen og vil presentert i løpet av våren 2024.

Utstilling

Etter Gullfunnutstillinga hausten 2022 vart det i 2023 inngått ein samarbeidsavtale mellom Bygland kommune, Agder fylkeskommune og Kulturhistorisk museum i Oslo (Aust Agder museum og arkiv er også tenkt med, i form av faglege bidrag). Denne avtalen har ført til ei utvida satsing på arkeolog og vikingtid i Bygland og på forsommaren blei arkeologisdag arrangert samt ein nasjonal konferanse som var innmeldt til Europarådet. Vidare arbeid tek sikte på å opne ei ny utstilling på Bygland sommaren 2024. Det er bruka kr 133.000 på utstillinga i 2023.

Geovekst

Geovekst er eit samarbeid om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehald og bruk av geografisk informasjon. Partane er kommunen, Kartverket, NVE, Telenor, Bane NOR, Statens vegvesen, fylkeskommunen, Energi Norge og landbruksdepartementet med underliggende etatar. Det er bruka kr 85.000 på dette i 2023.

Rundkøyning Bygland

Fylkeskommunal arm og statleg del av rundkøyninga må kommunen føre i driftsrekneskapen som eit tilskot. Utgifta til dette i 2023 var om lag 6,1 mill. Av dette blei 6 mill. dekt av eksterne midlar. Rundkøyninga er ferdig og ein ventar ikkje fleire utgifter knytt til denne, med unntak av utgifter til utsmykking, som er eit eige prosjekt i 2024.

Samla kostnadar til rundkøyninga er på om lag kr 12,9 mill. i driftsrekneskapen i 2022 og 2023. Kommunen har i same periode fått 12,5 mill. i tilskot, som også er ført i driftsrekneskapen. I tillegg vil det bli inngått justeringsavtale med fylkeskommunen, som gjer at kommunen får att mva. på den fylkeskommunale armen av rundkøyninga. Mva. av denne delen utgjør over 0,8 mill. Den kommunale rundkøyingsarmen er ført i investeringsrekneskapen, og utgjør ein utgift på kr 2,1 mill. ekskl. mva., som kjem i tillegg til den nemnte utgifta på 12,9 mill. Kommunen har ikkje fått ekstern finansiering til den delen av rundkøyninga som er ført i investering.

Eksterne samarbeid

Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:

	Rekneskap 2023	Regulert budsjett 2023	Forbruk	Rekneskap 2022	Endring frå 2022 til 2023
Fellesutgifter	346 465	370 000	93,64 %	293 011	18,24 %
Kontrollutvalet	151 000	151 000	100,00 %	140 500	7,47 %
Revisjon	703 500	645 000	109,07 %	699 000	0,64 %
IKT	3 929 376	4 500 000	87,32 %	3 304 366	18,91 %
PPT	763 712	825 000	92,57 %	696 213	9,70 %
Musikk og kulturskule	570 180	500 000	114,04 %	462 388	23,31 %
Aust-Agder museum og arkiv - Museumsdel	425 600	437 000	97,39 %	425 600	0,00 %
Setesdal barnevern	5 643 203	4 521 000	124,82 %	3 802 520	48,41 %
Legetenesta	4 276 615	4 555 000	93,89 %	2 386 162	79,23 %
Lokalmedisinske tenester	601 347	618 000	97,31 %	560 399	7,31 %
Setesdal Brannvesen IKS	2 983 065	2 842 000	104,96 %	2 839 372	5,06 %
NAV Midt-Agder	1 498 750	1 750 000	85,64 %	1 237 525	21,11 %
Gorrlaus	72 677	350 000	20,76 %	0	-
Vassdragstyre for øvre Otra	60 501	0		372 804	-83,77 %
Netto driftsramme	22 025 991	22 064 000	99,83 %	17 219 860	27,91 %

Kommentar:

Under fellesutgifter ligg driftstilskot til Setpro og Etablerersenteret Agder IKS.

IKT har ei betydeleg auke i utgiftene frå 2022 til 2023, som er relatert til onboarding-kostnadar i samband med at kommunen har blitt med i IKT Agder. Utgiftene til musikk- og kulturskule har auka med 23 % sidan 2022, sidan det er fleire elever frå Bygland som nyttar seg av dette tilbodet i 2023 enn i 2022.

Setesdal barnevern (må oversettes til nynorsk) Setesdal barnevern består av 5,2 stillinger fordelt på tre kommuner. Dette er stillinger som jobber med alle faser av en barnevernssak – mottak av melding, undersøkelse, tiltak, fosterhjem og ettervern.

Setesdal barnevern hadde i 2023 en liten oppgang i antall bekymringsmeldinger for Bygland kommune sammenlignet med året før. Det var et relativt likt antall undersøkelser som året før. Antall tiltakssaker og barn som har mottatt tiltak fra barneverntjenesten i løpet av året ligger stabilt fra året før. Antall barn i fosterhjem har ligget stabilt de to siste årene.

Det er for Bygland kommune en økning av kjøp fra private aktører på barnevernfeltet gjennom 2023 – dette beror på krevende enkeltsaker som trenger omfattende tiltak. Setesdal barnevern drifter i tillegg tiltak selv og har selv funksjon rundt veiledning i hjemmet. Dette var tjenester som tidligere, i stor grad, ble kjøpt inn. Det har vært fokus på å dreie utgiftene fra tiltak utenfor hjemmet til tiltak i hjemmet og det er utarbeidet klare rutiner og retningslinjer for avlønning av besøkshjem og fosterhjem slik at vi følger nasjonale retningslinjer på området. Dette sammen med at det i 2023 ikke har vært saker inne for rettssystemet har det vært mindre utgifter til tiltak utenfor hjemmet - noe som tidligere var den største utgiftsposten for barnevernet i Bygland. Vi har i år langt på vei kommet i mål med å få ned utgiftene på tiltak utenfor hjemmet til et gjennomsnittlig nivå nasjonalt. Vi bruker imidlertid mer midler på tiltak i hjemmet pr barn i Bygland enn det nasjonale gjennomsnittet.

Oppsummert er det et lite underforbruk i Bygland kommune sett opp mot budsjett for 2023. Dette beror på de faktorer som beskrevet ovenfor.

Korttids sykefravær i tjenesten var i 2023 på 1,62 %. Langtids sykefravær i tjenesten var i 2023 på 11,47 %. Samlet sykefravær er derfor på 13,09 %. Dette beror på en ansatt som har vært delvis sykemeldt over tid.

Utover dette viser ein til årsmeldingane til dei einskilde samarbeida.

Andre sentrale inntekter og kostnader**Netto driftsutgifter for budsjett og rekneskap for 2023:**

	Rekneskap 2023	Revidert budsjett 2023	Forbruk	Rekneskap 2022	Endring frå 2022 til 2023
Mva-kompensasjon	0	0		-5 401 600	-100,00 %
Konsesjonskraft-/avgifter	-37 787 404	-37 740 000	100,13 %	-13 861 401	172,61 %
Bruk næringsfond	2 062 727	1 890 000	109,14 %	2 032 822	1,47 %
Sjølvkost	-4 078 576	-4 069 000	100,24 %	-3 605 820	13,11 %
Premieavvik	0	0		-3 236 438	-100,00 %
Pensjonsføringar	11 036 515	11 000 000	100,33 %	2 990 794	269,02 %
Anna	1 017 214	600 000	174,47 %	1 169 502	-10,49 %
Netto driftsramme	-27 749 540	-28 319 000	97,99 %	-19 912 141	39,36 %

Kommentar:

Mva-kompensasjonen (inntekt) er frå og med 2023 ført direkte på einingane. Bruk av næringsfond i tabellen ovanfor inkluderer berre bruk av næringsfond innanfor denne eininga. For fullstendig bruk av næringsfond, viser ein til delkapittel 1.8. Under «Anna» ligg mellom anna ei erstatningssak som er unnateke offentlegheit (kr 600.000), samt tapsavsetjing knytte til kundefordringar.

1.4 Bevilgningsoversikt investering

	Note	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
1 Investeringar i varige driftsmidlar	4, 18	10 978 097	12 092 000	11 727 000	5 400 756
2 Tilskot til andre sine investeringar		0	0	0	0
3 Investeringar i aksjar og andeler i selskap	5	520 241	521 000	500 000	471 847
4 Utlån av egne midlar	6	0	0	0	1 000 000
5 Avdrag på lån	7	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter		11 498 338	12 613 000	12 227 000	6 872 603
7 Kompensasjon for meirverdiavgift		-1 795 661	-1 659 000	-1 627 000	-514 110
8 Tilskot frå andre	19	-464 000	-2 534 000	-200 000	-64 500
9 Sal av varige driftsmidlar	4	-850 000	-850 000	-2 100 000	-1 403 846
10 Sal av finansielle anleggsmidlar		-2 361 067	-10 000	0	0
11 Utdeling frå selskap		0	0	0	0
12 Mottekne avdrag på utlån av egne midlar		-100 000	0	0	0
13 Bruk av lån		-1 812 000	-1 812 000	-7 550 000	-4 682 565
14 Sum investeringsinntekter		-7 382 727	-6 865 000	-11 477 000	-6 665 021
15 Vidareutlån (startlån)	6	1 881 170	2 000 000	1 000 000	0
16 Bruk av lån til vidareutlån		-1 881 170	-2 000 000	-1 000 000	0
17 Avdrag på lån til vidareutlån	7	325 678	500 000	500 000	1 507 901
18 Mottekne avdrag på vidareutlån		-489 015	-500 000	-500 000	-2 476 837
19 Netto utgifter vidareutlån		-163 337	0	0	-968 936
20 Overføring frå drift		-4 155 813	-5 957 000	-250 000	-1 000 000
21 Avsetningar til bundne investeringsfond	10	208 186	170 000	0	1 363 470
22 Bruk av bundne investeringsfond	10	-44 849	0	0	-394 534
23 Avsetning til ubundet investeringsfond		695 000	695 000	0	1 400 000
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-654 798	-656 000	-500 000	-607 582
25 Dekning av tidlegare års udekkede beløp		0	0	0	0
26 Sum overføring frå drift og netto avsetningar		-3 952 274	-5 748 000	-750 000	761 354
27 Framført til inndecking i seinare år (udekkede beløp)		0	0	0	0

Investeringsutgifter

Line 1, investeringar i varige driftsmidlar, vert kommentert i avsnitt 1.5 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling. Kjøp av aksjar og andelar gjeld eigenkapitaltilskot til KLP og kapitalinnskott ved etablering av Etablerersenteret i Agder IKS, og samsvarar med budsjett. Dette vert dekt av ubunde investeringsfond.

Investeringsinntekter

Dei største budsjettavvika her er innan budsjettpostane Tilskot frå andre og Sal av finansielle anleggsmidlar. Mot slutten av året vart det vurdert at salet av Nesodden Industribygg AS ikkje skjedde til marknadspris. Dette inneber at differansen

mellom salsprisen på kr 10.000 og selskapsverdien på dryge 2,2 mill., må først som tilskot (utgift) i driftsrekneskapen, og inntekt i investeringsrekneskapen. Denne vurderinga vart gjort etter siste budsjettjustering, og bidreg til budsjettavviket på Sal av finansielle anleggsmidlar. I tillegg så vart selskapet Setesdal informasjons og kompetansesenter AS, som kommunen hadde ein eigarandel i, avvikla, som gjorde at kommunen også fekk om lag kr 130.000 i ubudsjettert inntekt knytte til sal av finansielle anleggsmidlar mot slutten av året.

Budsjettavviket på Tilskot frå andre, heng saman med avviket på Sal av finansielle anleggsmidlar. Det var opphavleg budsjettert med at deler av tilskotet til finansiering av rundkøyringa på Bygland, skulle først i investering, men då kommunen fekk om lag 2,3 mill. meir i inntekter frå sal og avvikling av selskap enn budsjettert, har ein i staden valt å føre heile tilskotet til rundkøyringa i driftsrekneskapen. Midlane til rundkøyringa var uansett ikkje øyremerka til drift- eller investeringsrekneskapen.

Mottekne avdrag på utlån av egne midlar, gjeld avdrag på næringsutlån innvilga av kommunestyret i 2022. Bruk av lån gjeld bruk av ubruka lånemidlar frå tidlegare år. Det vart ikkje teke opp nytt langsiktig lån for å finansiere investeringar i 2023.

Vidareutlån

Det har blitt innvilga to startlån i 2023, på totalt kr 1.881.170. Før desse låna vart innvilga, hadde det ikkje blitt innvilga startlån i kommunen sidan 2019.

1.5 Bevilgningsoversikt investering, til fordeling

	Rekneskap 2023	Regulert budsjett	Opphavelg budsjett	Rekneskap 2022
Investeringar i varige driftsmidlar				
207 Nytt IKT-system økonomi og personal	991 327	1 000 000	0	0
301 Digital infrastruktur Byglandsfjord oppvekstsenter	0	0	200 000	0
451 Flyktningebil	245 000	250 000	250 000	0
557 Avløpsledning frå Raubekk til Hamren	94 676	150 000	300 000	57 894
563 Rehabilitering av kloakkrense- og pumpestasjoner	218 885	200 000	250 000	0
574 VA Presteneset	0	0	300 000	0
575 Automatisering/digitalisering Byglandsfjord reinseanlegg	360 707	330 000	300 000	0
576 Fordrøyningstank	0	0	150 000	0
577 Oppgradering av Nesmoen gjenvinningsstasjon	0	0	150 000	0
578 VA-leidningar for påkobling av nye abonnentar	0	0	600 000	0
601 Uteareal Bygland oppvekstsenter	0	0	0	650 797
603 Turveg Byglandsfjord	0	0	400 000	0
606 Rehabilitering ventilasjonsanlegget i symjehallen	1 474 794	1 500 000	1 100 000	0
607 Dagsturhytta	1 179 375	1 180 000	300 000	0
651 Inventar til biblioteket	0	0	125 000	0
753 Kommunal veg Presteneset	1 080 062	2 600 000	2 600 000	0
754 Utsmykking i rundkøyringa på Byglandsfjord	0	100 000	100 000	0
756 Elbilladarar kommunale bygg	0	0	312 000	0
757 Rundkøyring Bygland	2 682 271	2 450 000	0	0
804 Kartverk - Geovekstprosjektet	0	0	200 000	143 207
809 Sal bustader	134 557	135 000	0	135 735
817 Kjøp tomtegrunn	0	250 000	250 000	0
828 IFK-plan (idrett, friluftsliv og kultur)	0	0	0	131 262
847 Utvikling av Presteneset	0	0	0	1 325 302
869 Bygland kulturscene	850 000	920 000	920 000	0
876 Oppgradering og inventar kommunehuset Bygland	0	0	250 000	0
878 Stasjonsområdet Byglandsfjord	64 073	70 000	500 000	399 122
883 ENØK-tiltak Byglandsheimen	0	0	0	140 849
887 Nytt system for pasientvarsling Byglandsheimen	641 125	500 000	0	55 865
889 Forprosjekt rehabilitering firemannsbustad Bygland	0	0	450 000	0
890 Leilegheit Bygland	0	0	0	1 900 724
891 Ny psykiatribil	0	0	0	460 000
892 Robotvaskemaskin	0	0	200 000	0
893 Robotgrassklypparar	116 316	117 000	150 000	0
894 Målretta ENØK-tiltak	526 225	0	1 000 000	0
895 SD-styring Byglandsfjord oppvekstsenter	138 124	140 000	120 000	0
898 Oppgradering av utstyr og låsesystem i Årdalshallen	0	0	250 000	0
899 Rehabilitering av Priveten	180 582	200 000	0	0
Sum investeringar i varige driftsmidlar	10 978 099	12 092 000	11 727 000	5 400 757

Investeringer i aksjar og andelar i selskap

951 Eigenkapitalinnskott KLP	507 468	508 000	500 000	471 847
99 Etablerersenteret IKS	12 773	13 000		
Sum investeringar i aksjar og andelar	520 241	521 000	500 000	471 847

Kommentarar til kvart prosjekt

For kommentarar om prosjekt som er sett til 0 i løpet av året, viser ein til tertialrapportane og 3. budsjettjustering.

Prosjekt 207: Nytt IKT-system økonomi og personal

I samband med at kommunane i Setesdal har blitt med i IKT Agder, har kommunane måtte bytte ERP-system til systemet som blir bruka av kommunane i IKT Agder. Kommunane i Setesdal har dessutan hatt det same økonomisystemet såpass lenge, at sjølv viss ikkje dei blei med i IKT Agder, måtte dei lagt ut ERP-systemet på anbod uansett. Innføringa av det nye systemet har gått som planlagt, og det vart teke i bruk frå 01.01.24.

Prosjekt 451: Flyktningebil

I samsvar med kommunestyrevedtak desember 2022, vart det kjøpt inn ein bil til flyktingetenesta. Det var ein Toyota Corolla hybrid som i størst grad tilfredstilte kriteria i anbodskonkurransen.

Prosjekt 557: Avløpsleidning frå Raubekk til Hamren

Prosjektet blei prosjektert og det blei gjennomført anbodskonkurransen. Kommunestyret valde å ikkje gjennomføre byggeprosjektet grunna for høg anbudspris.

Prosjekt 563: Rehabilitering av kloakkreinse- og pumpestasjonar

Prosjektet gjaldt pumpestasjon på Ose, og er gjennomført.

Prosjekt 575: Automatisering/digitalisering Byglandsfjord reinseanlegg

Prosjektet blei kr 30 707 dyrare enn budsjettet. Dette hadde samanheng med uforutsett elektrikkararbeid.

Prosjekt 606: Rehabilitering ventilasjonsanlegget i symjehallen

Prosjektet er ferdig. Det blei gjennomført kr 25 206 billigare enn budsjettet.

Prosjekt 607: Dagsturhytta

Dagsturhytta er ferdig bygd og der er gitt ferdigattest. Prosjektgruppa har ikkje bestemt opningsdato endå, men det blir på vårparten 2024.

Prosjekt 753: Kommunal veg Presteneset

Statens vegvesen har vore kontaktpunkt ovanfor entreprenøren i dette prosjektet, sidan kommunal veg til Presteneset vart lyst ut i same anbodskonkurransen som rundkøyringa på Bygland. Økonomisk rapportering frå Statens vegvesen til kommunen undervegs i prosjektet, har vore på det totale anbudet, ikkje på kommunal veg og rundkøyring kvar for seg. Undervegs er det rapportert om at det totale prosjektet har vore i samsvar med budsjettet i anbudet, men det var først i siste avrekning frå entreprenøren, etter kommunen si siste budsjettjustering, det kom fram at den kommunale vegen vart betydeleg billigare enn budsjettet. Dette er årsaka til budsjettavviket på dette prosjektet.

Prosjekt 757: Rundkøyring Bygland

Denne kostnaden gjeld den kommunale armen av rundkøyringa på Bygland, som kommunen kan føre i investeringsrekneskapan og få meirverdiavgiftskompensasjon på. Jf. kalkylar frå Statens vegvesen, er kostnadane for rundkøyringa fordelt med 17,5 % kommunal del, 55 % statleg del og 27,5 % fylkeskommunal del. Utgifta for dei to sistnemnte delane vert

ført i driftsrekneskapen som tilskot, sidan dette ikkje er investering på kommunen sin grunn. Den fylkeskommunale delen kan kommunen krevje mva-refusjon på gjennom justeringsavtale med fylkeskommunen.

Prosjekt 809: Sal bustadar (kostnadar til taksering)

Einebustaden Prestlidi 52 blei seld for kr 850 000,-. Trekt frå meglaroppgjjer, utarbeiding av tilstandsrapport m.v., så blei nettoinntekta kr 715 443.

Prosjekt 869: Bygland kulturscene (ventilasjon)

Prosjektet er ferdig. Kr 70 000,- under budsjettsum a kr 920 000,-

Prosjekt 878: Stasjonsområdet Byglandsfjord

Prosjektet famna om å rehabilitere ny lasterampe til Pakkbua og kartlegging av bygget med tanke på mogeleg bruksendring. Noko gravemaskinarbeid og grusing ligg også til tiltaket.

Prosjekt 893: Robotgrassklipparar

Desse er kjøpt inn. Det er litt utfordringar med å få dei til å fungere optimalt på fotballbanen.

Prosjekt 894: Målretta ENØK-tiltak

Det var litt underkapasitet til å greie å prosjektere og følge opp bruk av kr 1 000 000,-. Det blei gjennomført tiltak for kr 526 225,-. Mykje lysarmatur blei bytta med ledteknologi, i hovudsak på Bygland oppvekstsenter, og eksisterande SD-anlegg blei utvida, slik at temperaturregulering kan bli programert og fjernstyrt.

Grunna intern misforståing i prosjektverktøyet kommunen brukar, vart dette prosjektet sett til kr 0 i 3. budsjettjustering, sjølv om det heile tida har vore planlagt å bruke midlar på dette prosjektet. Dette er årsaka til budsjettavviket.

Prosjekt 895: SD-styring Byglandsfjord oppvekstsenter

Prosjektet er gjennomført i hendhald til budsjett.

Prosjekt 899: Rehabilitering av Priveten

Arbeidet held fram i 2024 der det er planlagt å måle bygget samt mure opp igjen pipa som hovudaktivitetar.

Prosjekt 951: Eigenkapitalinnskot KLP

Pensjonsfonda i KLP aukar kvart år og fører med seg eit behov for auka eigenkapital. Som eigar i KLP må kommunen betale tilskot til nødvendig oppbygging av eigenkapital slik at KLP kan oppretthalde tilfredsstillande soliditet. Dette er nødvendig for at KLP også framover skal ha moglegheit til å oppnå gode resultat i finansmarknadar som svingar. Innskotet er i samsvar med budsjett i 2023.

Prosjekt 99: Etablerersenteret i Agder IKS

Jf. kommunestyrevedtak i 2022, har kommunen skote inn kr 12.773 i eigarkapital i Etablerersenteret IKS.

1.6 Balanserekneskap

Omløpsmidlar

	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022	Endring i kroner	i %
Bankinnskot og kontantar	68 757 054,26	66 047 269,54	2 709 784,72	4,10 %
Obligasjonar (omløpsmidlar)			0,00	
Sertifikat			0,00	
Kundefordringar	658 556,00	6 022 730,46	-5 364 174,46	-89,07 %
Konserninterne kortsiktige fordringar	1 534 069,00	58 000,00	1 476 069,00	2544,95 %
Derivat			0,00	
Andre kortsiktige fordringar	8 431 113,64	7 120 270,17	1 310 843,47	18,41 %
Aksjar og andeler (omløpsmidlar)			0,00	
Premieavvik	30 874 102,24	18 076 672,13	12 797 430,11	70,80 %
SUM OMLØPSMIDLAR	110 254 895,14	97 324 942,30	12 929 952,84	13,29 %

Kommentar:

Positivt netto driftsresultat og låge kundefordringar (grunna overgang til nytt økonomisystem), er blant årsakane til at bankinnskot har auka med om lag 2,7 mill. Høg reguleringspremie på pensjon (om lag 15 mill.) bidreg til at bankinnskotet ikkje aukar meir enn det gjer, trass i at netto driftsresultat var over 24 mill. Bruk av ubruka lånemidlar frå tidlegare år til å finansiere investeringar, i staden for å ta opp nytt lån, bidreg og til å redusere bankinnskotet. Konserninterne fordringar er fordringar kommunen har ovanfor kommunale føretak kommunen er med i, for eksempel IKS.

Akkumulert premieavvik reknar ein med vil reduserast på lengre sikt sidan kommunen må amortisere («skrive ned») balanseførte premieavvik med 1/7 kvart år. Amortiseringa vert å sjå på som ein kostnad i rekneskapen, og denne kostnaden er venta å bli større med åra, i og med at premieavvika dei siste åra har vore på fleire millionar, seinast i 2023 var dei på nesten 17 mill., vil det bli store kostnader til amortisering i framtida. Kommunen har difor satt av kr 17,9 millionar på fond som kan nyttast i dei åra kor inntektsført premieavvik vert lågare enn dei kostnadsførte amortiseringane.

Anleggsmidlar

	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022	Endring i kroner	i %
Pensjonsmidlar	271 437 349,69	250 437 718,13	20 999 631,56	8,39 %
Aksjar og andeler (anleggsmidlar)	15 367 228,00	16 086 987,00	-719 759,00	-4,47 %
Utlån (anleggsmidlar)	6 654 983,10	5 364 828,10	1 290 155,00	24,05 %
Konserninterne langsiktige fordringar			0,00	
Utstyr, maskiner og transportmidlar	5 755 788,92	6 618 844,33	-863 055,41	-13,04 %
Faste eigedomar og anlegg	204 065 311,28	203 216 896,84	848 414,44	0,42 %
Immaterielle eigendeler			0,00	
Obligasjonar (anleggsmidlar)			0,00	
SUM ANLEGGSMIDLAR	503 280 660,99	481 725 274,40	21 555 386,59	4,47 %

Kommentar:

Tabellen syner utviklinga i anleggsmidla frå 2022 til 2023. Samla vart anleggsmidla auka med kr 21,6 millionar. Auka i anleggsmidlar skuldast nesten utelukkande auke i pensjonsmidlar. Kommunale pensjonsordningar er finansierte gjennom fondsopplegg. Dette inneber at det blir betalt inn midlar til pensjonsordninga til dekning av framtidige pensjonsutbetalingar. Formålet med dette er å sikre at dei tilsette har dekning for sine tente rettar til einkvar tid. Det er desse midlane som er inkludert i dei dryge 270 millionane kommunen har i pensjonsmidlar.

Kortsiktig gjeld

	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022	Endring i kroner	i %
Likviditetslån			0,00	
Anna kortsiktig gjeld	-20 294 208,14	-17 311 879,59	-2 982 328,55	17,23 %
Konsernintern kortsiktig gjeld	-1 303 527,90	-1 277 114,83	-26 413,07	2,07 %
Derivat			0,00	
Leverandørgjeld	-4 631 389,10	-11 137 099,85	6 505 710,75	-58,41 %
Premieavvik	-114 767,00	-216 071,00	101 304,00	-46,88 %
SUM KORTSIKTIG GJELD	-26 343 892,14	-29 942 165,27	3 598 273,13	-12,02 %

Kommentar:

Den kortsiktige gjelda er lågare enn i 2022. Konsernintern kortsiktig gjeld utgjer ca. kr 1,3 millionar av den forpliktinga. Dette er kortsiktig gjeld til IKS, kommunale føretak og liknande som kommunen er med i. Negative premieavvik er balanseført som kortsiktig gjeld. Desse premieavvika skal og amortiserast dei komande åra, men i motsetnad til dei positive premieavvika som er balanseført som kortsiktige fordringar, vil amortiseringa av desse premieavvika ha ein positiv effekt på kommunen sitt driftsrekneskap. Ser ein desse tala i samanheng med tala i avsnittet om omløpsmidlar, kan ein seie at netto premieavvik til amortisering (utgiftsføring) i komande år er lik kr 30,8 millionar (opp frå 17,8 millionar i 2022).

Langsiktig gjeld

	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022	Endring i kroner	i %
Pensjonsforplikting	-266 504 639,37	-253 360 935,56	-13 143 703,81	5,19 %
Obligasjonslån			0,00	
Obligasjonslån med forfall i neste rekneskapsår			0,00	
Sertifikatlån			0,00	
Gjeld til kredittinstitusjonar	-134 286 988,68	-141 761 188,68	7 474 200,00	-5,27 %
Konsernintern langsiktig gjeld			0,00	
SUM LANGSIKTIG GJELD	-400 791 628,05	-395 122 124,24	-5 669 503,81	1,43 %

Kommentar:

Oversikta syner at langsiktig gjeld unnateke auka pensjonsforplikting, har gått ned med cirka kr 7,5 millionar. Kommunen betalte kr 7,2 millionar i ordinære avdrag i 2023, og det vart ikkje teke opp nytt lån. Av andre lån er ca. kr 7,1 millionar knytt til startlån, som er ein reduksjon på 0,3 mill. Pensjonsforpliktinga er auka med over 13 millionar. Samla avvik mellom midlar og forplikting knytt til pensjon er på 4,9 mill. i positivt favør (dette var 3 mill. i negativ retning i 2022).

Eigenkapital

	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022	Endring i kroner	i %
Bundne driftsfond	-26 256 370,07	-26 108 854,26	-147 515,81	0,57 %
Ubundet investeringsfond	-1 452 465,61	-1 412 263,61	-40 202,00	2,85 %
Bundne investeringsfond	-1 819 825,73	-1 656 488,73	-163 337,00	9,86 %
Disposisjonsfond	-54 940 956,74	-35 070 615,58	-19 870 341,16	56,66 %
Prinsippendr, som påverkar arbeidskap. invest.			0,00	
Prinsippendr. som påverkar arbeidskapitalen drift	1 951 787,00	1 951 787,00	0,00	0,00 %
Meirforbruk i driftsrekneskapen			0,00	
Udekka beløp i investeringsrekneskapen			0,00	
Kapitalkonto	-103 882 204,79	-91 689 492,01	-12 192 712,78	13,30 %
SUM EIGENKAPITAL	-186 400 035,94	-153 985 927,19	-32 414 108,75	21,05 %

Kommentar:

Tabellen syner utviklinga frå 2022 til 2023. Disposisjonsfondet har auka med 19,9 mill. til dryge 54,9 mill. og består av følgjande fond per 31.12.23:

Fond	Saldo
Disposisjonsfond	13 556 947,15
Bygdebokfond	968 886,36
DFV Fond	1 000 000,00
Flyktingefond	9 561 018,71
Rentefond	1 000 000,00
Bygland oppvekstsenter	50 800,00
Premiefond Pensjon	17 898 734,11
Flyktingefond (Ukraina)	5 093 374,18
Meirforbruk/mindreforbruk	5 128 133,46
Fond til næringsfremmende formål (restmidlar frå næringsprosjektet Setesdal Vekst)	683 062,77
Sum disposisjonsfond	54 940 956,74

Som nemnt i avsnittet over, vil premiefondet kunne brukast i dei åra kor nettoeffekten av premieavvika er negativ. Her må det rett nok nemnast at netto premieavvik til utgiftsføring i kommande år utgjer om lag kr 30,8 millionar, så premiefondet er i så måte for lite til å dekkje kommande utgifter knytte til amortisering av premieavvik. Kommunen har all langsiktig gjeld med flytande rente, då dette i mange år var det mest gunstige. Rentefondet er i så måte ein «buffer» i fall renta skulle auke uventa mykje eit år det ikkje er dekning for det i det ordinære driftsbudsjettet. Ein vil vurdere om fastrente kan vere eit alternativ på deler av låneporteføljen, men skal fastrente lønne seg må ein gjerne be om tilbod i forkant av ei renteauke i marknaden. No har renteauka allereie skjedd, og det er difor lite truleg at ein vil få gode tilbod her. *Bundne* fond er auka med om lag kr 147.000 sidan 2022. Dette skuldast primært øyremerka tilskot som har blitt tilført kommunen tidlegare år, som vart bruka opp i 2023, og fond på sjølvkostområda, då primært bruk av renovasjonsfondet. Bundne fond er spesifisert i note 10 i rekneskapsversikta.

1.7 KOSTRA: Finansielle nøkkeltal, analyse og prognose**1.7.1 Ein kort analyse av dei finansielle nøkkeltala**

Som forlenging av rekneskapskommentarane ovanfor, vil ein i dette delkapitlet vise dei finansielle nøkkeltala frå KOSTRA for 2023. Merk at dette er ureviderte tal per 15.03.24. Ein har valt å samanlikne kommunen med gjennomsnittet for KOSTRA kommunegruppe 14, som inkluderer kommunar med 600 til 1999 innbyggjarar og låge eller middels frie

disponible inntekter per innbyggjar. Ein har i tillegg valt å samanlikne kommunen med kommunane Åmli, Iveland og Hægebostad, som er dei andre Agder-kommunane, i tillegg til Bygland, som høyrer til i KOSTRA-gruppe 14.

	Åmli	Iveland	Bygland	Hægebostad	Kostragr. 14
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (%)	8,6	14,8	10,9	1,0	2,6
Arbeidskapital ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekter (%)	32,7	36,7	27,2	15,8	22,2
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (%)	21,3	-19,8	2,0	42,9	29,9
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktingar i % av brutto driftsinntekter (%)	78,2	53,2	63,1	81,9	87,1
Frie inntekter per innbyggjar (kr)	94522	85388	89743	85336	88749
Fri eigenkapital drift (= disp. fond) i % av brutto driftsinntekter (%)	20,1	41,3	27,0	12,1	18,6
Brutto investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter (%)	9,6	7,4	5,1	14,3	13,9
Egenfinansiering av investeringene i % av totale brutto investeringar (%)	40,8	53,1	81,2	93,6	44,7

Netto driftsresultat er det same som rekneskapsmessig mindreforbruk («overskot») før fondsdisponeringar. Som ein ser av den økonomiske driftsoversikta i delkapittel 1.1, samt tabellen ovanfor, så er Bygland kommune sitt netto driftsresultat positivt, og betydeleg høgare enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppa. Dette har mest sannsynleg samanheng med at Bygland er ein kraftkommune, noko langt frå alle kommunane i KOSTRA-gruppa er. For eksempel Hægebostad har lite kraftrelaterte inntekter, noko deira netto driftsresultat berer preg av.

Noko som bidreg til at netto driftsresultat vert kunstig høgt, er nettoinntekta frå premieavvik på 12,8 mill. Premieavviket på totalt nesten 17 mill. (inntekt) må amortiserast over dei sju neste åra, som vil seie at 1/7 av 16,9 mill., om lag kr 2,4 mill., vert ein årleg kostnad frå og med 2024 til og med 2030. Difor er det anbefala at nettoinntekt knytt til premieavvik bør setjast av til pensjonsfond til dei auka pensjonskostnadane som kjem seinare. I 2023 er heile nettoinntekta frå premieavvik (12,8 mill.) sett av til fond.

Arbeidskapital ekskl. premieavvik er eit uttrykk for kommunen sin likviditet. Jo høgare tal, dess betre likviditet. Her kan kommunen vise til tal som er høgare enn kommunegruppa, men det må presiserast at den bundne delen av næringsfondet (17,8 mill.) og er inkludert i dette talet.

Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter på 2,0 % indikerer at ei renteoppgang på 1 prosentpoeng isolert sett vil «ete» 0,02 % av driftsinntektene. Dette talet viser altså i kva for grad kommunen er sårbar mot rentesvingingar. Som ein ser, så er dette talet vesentleg lågare enn både Hægebostad, Åmli og gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 14.

Når det gjeld gjeldsbelastning ser ein at kommunen ligg vesentleg lågare Åmli, Hægebostad og kommunegruppa. Kommunen ligg og under sitt finansielle måltal på dette området, eit måltal som er i tråd med Statsforvaltaren si anbefaling (75 %). Dette måltalet vert berekna ved å dividere langsiktig gjeld på brutto driftsinntekter, så når driftsinntektene stiger betydeleg frå 2022 til 2023, gjer dette og at måltalet vert lågare, sjølv om ikkje kommunen hadde redusert gjelda si. Frå 2022 til 2023 har kommunen riktig nok redusert langsiktig gjeld med 7,5 mill. (kor av 0,3 mill. gjeld startlån). Noko av dette skuldast og investeringsprosjekt som har blitt utsett til 2024.

1.7.2 Utvikling i dei finansielle nøkkeltala 2018-2022

	Bygland				
	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (%)	-5,4	1,2	1,0	1,5	10,9
Arbeidskapital ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekter (%)	27	34,2	34,5	30,3	27,2
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (%)	34,9	39,8	13,4	8,1	2,0
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktingar i % av brutto driftsinntekter (%)	80,7	90,2	91,9	78,9	63,1
Frie inntekter per innbyggjar (kr)	81204	84764	88510	91758	89743
Fri eigenkapital drift (= disp. fond) i % av brutto driftsinntekter (%)	18,8	23,7	22,6	21,1	27,0
Brutto investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter (%)	13,6	15,8	4,0	3,6	5,1

Eigenfinansiering av investeringane i % av totale brutto investeringar (%)	15,7	11,6	48,9	11,8	81,2
--	------	------	------	------	------

I 2023 gjekk måлтаlet for likviditet – arbeidskapitalen – ned, primært grunna auke i brutto driftsinntekter, sidan måлтаlet vert målt i forhold til nivået på brutto driftsinntekter, som var ekstraordinært høgt i 2023. Faktum er at likvide midlar har auka med nesten 3 mill. frå 2022 til 2023. Frie inntekter (skatt og rammetilskot) har for det meste auka i samsvar med nivået på deflator i perioden 2019-2022. Stabilt innbyggjartal i den perioden var i stor grad årsaka til det. Innbyggjartalet i 2023 gjekk kraftig opp, primært grunna flyktningar frå Ukraina, noko som gjer at frie inntekter per innbyggjar vert, relativt sett, lågare enn i 2022, sidan i 2023 er det fleire innbyggjarar å dele inntekta på, som gir lågare inntekt per «hovud». Det er ikkje dermed sagt at kommunen sine samla frie inntekter har gått ned i same grad. Sanninga er snarare at kommunen får relativt høg vekst i frie inntekter når innbyggjartalet gjeng opp.

Nivået på langsiktig gjeld frå 2019 til 2023 kan sjåast i direkte samanheng med endringane i brutto investeringsutgifter, og nivået på brutto driftsinntekter. Høge brutto investeringsutgifter gjer at dette talet aukar, medan høge brutto driftsinntekter gjer at dette talet minkar. Talet i 2023 er ikkje fullt så høgt som i prognosane i økonomiplanen for 2023-2026, men dette er fordi faktiske brutto driftsinntekter alltid blir høgare enn budsjettert sidan ein ikkje budsjetterer med inntekter frå fråværsrefusjonar. Det kan og leggjast til at hovudårsaka til at måлтаlet på langsiktig gjeld har gått ned, er fordi inntektene har gått opp. Om kommunen hadde hatt same inntekt i 2023 som i 2022, hadde måлтаlet for langsiktig gjeld vore nærmare 70 %. Det er uvisst om det høge inntektsnivået vil vare, og med stadig stigande renter er det uansett ingen ulempe å redusere langsiktig gjeld. Dette vil og gi meir kapasitet til investeringar i framtida, om det skulle melde seg behov ein ikkje ser per dags dato.

Endring i nivået på disposisjonsfondet har primært samanheng med kommunen sitt økonomiske resultat det aktuelle året, og til dels om det er avsett store integreringstilskot til flyktningefondet, og om det har vore ekspansiv bruk av øymerka disposisjonsfond (bygdebokfond, flyktningefond mv.). Inntektene frå integreringstilskot minka i 2019, og dei har heldt fram å minke i 2020 og 2021, så 2021 vart første året kor kommunen måtte bruke av flyktningefondet i staden for å sette av midlar til det. I 2022 er det busett ei ny pulje med flyktningar, som gjer at netto avsetning til flyktningefonda var om lag 0,2 mill., og i 2023 har denne avsetninga auka til 3,2 mill. For talet «fri eigenkapital i prosent av brutto driftsinntekter» har kommunestyret vedteke eit måltal på 15 %, som vart gjeldande frå og med 2020. Ein ser no at kommunen ligg litt vesentleg dette måлтаlet, men ein stor del av disposisjonsfondet er øymerka til diverse formål, t.d. flyktningar (15 mill.), auka pensjonsutgifter i framtida (18 mill.) og bygdebokskrivning (1 mill.), for å nemne noko.

Variasjonen i kommunen si eigenfinansiering av investeringar skuldast mellom anna variasjonar i investeringstilskot, som per definisjon inngår som eigenfinansiering. Dette kan for eksempel vere spelemidlar. Kommunen har ikkje lagt opp til ein bestemt finansieringsstrategi når det gjeld eigenfinansiering av investeringar, men i samband med at kommunen hadde ekstraordinært høge inntekter i 2023, vart det budsjettert med overføring av midlar frå drift til investering, som gjer at dette måлтаlet er betydeleg høgare i 2023 enn tidlegare.

1.7.3 Utvikling i utvalte finansielle nøkkeltal 2023-2027 (prognose)

I dette avsnittet har ein valt å fokusere på utviklinga frå 2023 til 2027 i dei finansielle måtala som kommunestyret vedtok i saksnummer 105/2019 den 11.12.2019:

- Måltal for disposisjonsfond vert sett til minimum 15 % av driftsinntektene.
- Måltal for langsiktig gjeld vert sett til maksimum 75 % av driftsinntektene.
- Dei årlege driftsbudsjetta skal leggjast fram i balanse utan bruk av ordinært disposisjonsfond.

I dette delkapitlet har ein brukt prognosane i økonomiplanen for 2024-2027 som utgangspunkt. Det må presiserast at tala frå 2024 til 2027 er særst usikre, og dess lengre ut i perioden ein kjem, dess meir usikre er prognosane. Tala for 2022 til 2026 er som følgjer:

	2023	2024	2025	2026	2027
Bruk av (-) eller avsetning til (+) ordinært disposisjonsfond (i 1000 kr) -- måltal = 0<	5128	0	1677	1810	1784
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter (%) -- måltal = 75	64	70	71	70	68
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter (%) -- måltal = 15	22	23	24	25	26

Grønt indikerer at måltallet er nådd og vel så det, medan gult indikerer at kommunen er i nærleiken av måltallet, men det er ikkje heilt innfridd. Raudt indikerer at måltallet ikkje er nådd, og at kommunen er langt unna det. Dei for tida høge kraftinntektene gjer at kommunen kan vise til berre grønne tal i heile perioden. Det er likevel usikkert kor lenge inntektene vil bli på dagens nivå.

Disposisjonsfondet (frie midlar) har moderat positiv utvikling i perioden. Dette har først og fremst samanheng med auke i kraftinntekter, og at ein legg opp til litt mindre ekspansive budsjett dei siste årane i perioden.

1.8 Det kommunale næringsfond

Som det følgjer av § 6 i kommunen sine nyleg oppdaterte næringsfondsvedtekter, skal det leggjast fram ei melding om næringsfondet si verksemd for kommunestyret kvart år, som ein integrert del av kommunen si årsmelding.

Kommunen sitt næringsfond består av ein grunnkapital på kr 17.780.000 som må stå urørt:

Konsesjon	Beløp
Otteraaens Brugseierforening	1.000.000
Sira-Kvina (Sira-Kvina Kraftselskap)	30.000
Hekni kraftverk (Agder Energi AS)	1.000.000
Overføring av deler av Heisvassdraget til Hovatn (Otteraaens Brugseierforening)	500.000
Byglandsfjordkonsesjonen	15.250.000
Samla fondskapital	17.780.000

Disponeringa av næringsfondet i 2023 følgjer av tabell på neste side.

Talet nesten nedst i tabellen (kr 240.564) viser netto *avsetning* av næringsfondet i 2023, dvs. inntekter til næringsfondet (renteinntekter og konsesjonsavgifter) trekt frå kostnader knytte til bruk av næringsfondet. Dette aukar den ubundne kapitalen av fondet med kr 240.564 i løpet av 2023.

Den samla bruken av fondet er heilt i samsvar med budsjett. Dei feilbudsjetteringar som vore, kor kostnadane har blitt høgare enn budsjettert, har blitt kompensert av at bruken har vore lågare på andre område. Reiseliv gjeld drift av turistinformatjonen i 2023. Utviklingsprosjektet budsjettert med kr 600.000 endra karakter då kommunen vart omstillingskommune, og omstillingsprosjektet vart i sin heilskap dekt av eksterne midlar i 2023, som gjer at utgifta til dette er kr 0. Kostnaden til mogleighetsstudium på Byglandsfjord vart og mykje lågare enn budsjettert grunna eksterne tilskot. Tilskot Bjoren vart høgare enn budsjettert sidan det ligg inne driftstilskot for både 2022 og 2023 i 2023. Avdrag på gjeld er justert til slutt, slik at samla bruk av næringsfond vart som budsjettert i 2023.

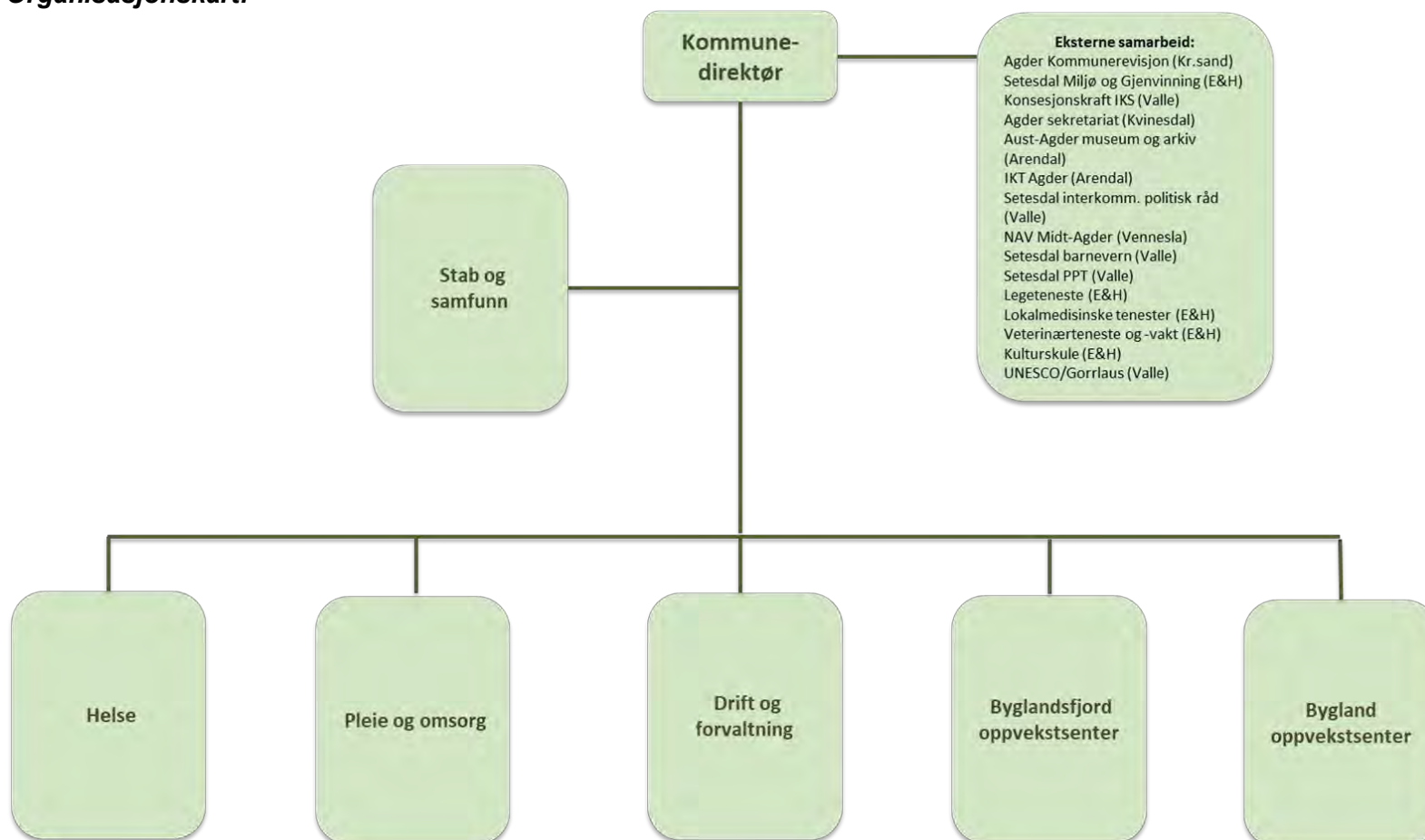
<u>Disponering næringsfond</u>	<u>Regnskap</u>	<u>Budsjett</u>
IB pr 1.1.	<u>18 785 464</u>	
Årets tilgang:		
<i>Konsesjonskraftavgift</i>	3 403 600	3 200 000
<i>Renteinntekter</i>	<u>876 964</u>	<u>200 000</u>
Sum tilgang	4 280 564	3 400 000
Årets bruk:		
<i>Setesdal Regionråd</i>	1 300 000	1 300 000
<i>Avdrag på gjeld</i>	1 733 510	820 000
<i>Reiseliv</i>	90 000	90 000
<i>Landbrukstilskot</i>	169 777	167 000
<i>Reguleringsplan/moglegheitsstudium B.fjord</i>	13 763	500 000
<i>Sesilåmi</i>	10 000	-
<i>Tilskot Bygland Sikringsradiolag</i>	5 000	5 000
<i>Tilskot Norsk Landbruksrådgiving Setesdal</i>	30 000	30 000
<i>GPS-merkingsprosjekt villrein Setesdal Vesthei</i>	-	15 000
<i>Utviklingsprosjekt/omstilling</i>	-	600 000
<i>Lønnsandel næringsansvarleg</i>	230 000	230 000
<i>Tilskot Bjoren</i>	292 700	150 000
<i>Næringstilskot: Coop Ose</i>	132 500	133 000
<i>Næringstilskot: Lokalmatbutikk Grendi</i>	6 500	-
<i>Støtte til Bygland næringslag</i>	26 250	-
Sum bruk	4 040 000	4 040 000
<i>Investering</i>	-	-
Netto bruk/avsetning	240 564	-640 000
Saldo pr 31.12	19 026 028	
Bunden kapital	<u>17 780 000</u>	
Ubunden kapital pr 31.12	1 246 028	

1.9 Organisering, likestilling og personale

Organisering og overordna mål

Organisasjonskart:

Dette er organisasjonskartet per 31.12.23.

Fra 01.04.2024 er organisering tre-nivå med følgende kommunalområder:

- Samfunnsutvikling
- Oppvekst
- Helse og omsorg
- Økonomi og administrasjon
- Organisasjon og HR

Aktivitet og mål er forankra i vedteken kommuneplan, og går fram av vedteke budsjett/ økonomiplan.

Slagordet for Bygland er

“Med hjarta i Bygland”

Sjukefråvær

Sjukefråveret i 2023 har vore på 8,97 % gjennomsnittleg for heile kommunen, I 2021 og 2022 var dette talet høvesvis 6,33 % og 10,66 %. Einingane med flest tilsette, dvs. Helse og omsorg og oppvekstsektoren, har eit høgt fråver. I oppvekstsektoren ser ein at den høge fråversprosenten i større grad er knytt til enkeltpersonar.

Forhandlingar

I 2023 var det lokale forhandlingar heimla i kap. 3 og 5. Det blei ikkje brot i forhandlingane.

Likestilling, diskriminering og mangfold

Bygland kommune ønskjer at kommunens tilsetja skal spegla samansetninga til befolkninga. Det er ikkje sett i verk særskilte tiltak utanom det som alt fins i personalhandboka.

Alle arbeidsgivarar har ei lovpålagd plikt til å jobba aktivt, målretta og planmessig for å fremja likestilling og hindra diskriminering. Det er eit krav om og kartleggja lønnsforhold fordelt etter kjønn og bruken av ufrivillig deltidsarbeid.

Bygland kommune har p.t. ikkje oppfylt si aktivitetsplikt. Dette er mellomanna pga. litt stort arbeidspress og lite ressursar.

- Tilsetjing (HTA §§2.2 og 2.3 og AML kap. 14).
- I leiande stillingar der eit av kjønna er underrepresentert vil ein ved tilsetjingar føretrekkje det kjønn som er underrepresentert dersom søkerane elles står kvalifikasjonsmessig likt.

Kjønnsfordeling i leiargruppa per 31.12.23

- Tenesteleiar for oppvekst slutta per. 31.12.23
- Ny HR-leiar begynte per mai 23
- Tenesteleiar for Helse slutta per oktober 23
- Det blei konstituert 4 leiare høvesvis for Bygland skule, Bygland barnehage, Byglandsfjord skule og Byglandsfjord barnehage frå november 2023.

	% kvinner	% menn
Totalt	25 (50 inkl. konstituerte leiarar)	75 (50 inkl. konstituerte leiarar)

Generelle tiltak

- Tilsetjing (HTA §§2.2 og 2.3 og AML kap. 14).
- I stillingsgrupper som er underrepresentert av eit kjønn vil ein ved tilsetjingar føretrekkje det kjønn som er underrepresentert dersom søkerane elles står kvalifikasjonsmessig likt.
- At flest mogeleg som ynskjer det skal få utvida stillingane sine til 100% stilling.
- Kartlegge dei tilsette sine interesser for auke stillingsbrøken sin til 100%. (også på tvers av einingane).
- Når stillingar skal lysas ut, forsøk i størst mulig grad å lyse dei ut som heile stillingar.
- Vurdere om turnus eller arbeidstidsordning kan reorganiserast med enkle grep for å auke talet på heile stillingar.

Medarbeidarundersøking 2023

For Bygland kommune er kvar enkelt medarbeidar avgjerande for at me skal nå våre mål. Som ledd i utviklinga av medarbeidarane og verksemda samla sett, ønskjer me å arbeida systematisk med betringar. Vi ønsket difor å betra innsikta i kor me stod, og bli vurdert i forhold til andre gode verksemdar.

Hausten 2023 sette kommunedirektøren i verk medarbeidarundersøkinga "Great Place To Work" i samarbeid med BHT (bedriftshelsetenesta) – Medco. Medarbeidarundersøkinga vart forankra med dei tillitsvalde den 12.06.23 og AMU den 21.06.23, og dessutan at det vart gjennomført ein forankringsprosess hos alle leiarar.

Undersøkinga tilgjengeleg den 11. september 2023, og fram til 25. september 2023. I etterkant av undersøkinga vart resultatet framlagd for tillitsvalde, verneombod og leiarar. Videre blei kvar enkelt leiar beda om å gjennomgå undersøkinga for alle tilsetja og setja opp tiltak basert på dei funn som kom frami undersøkinga.

Tiltaksplan for kvar enkelt tenestoområde, og dessutan ein overordna tiltaksplan er enno ikkje utabeidet, men vil bli jobba med utover våren 2024.

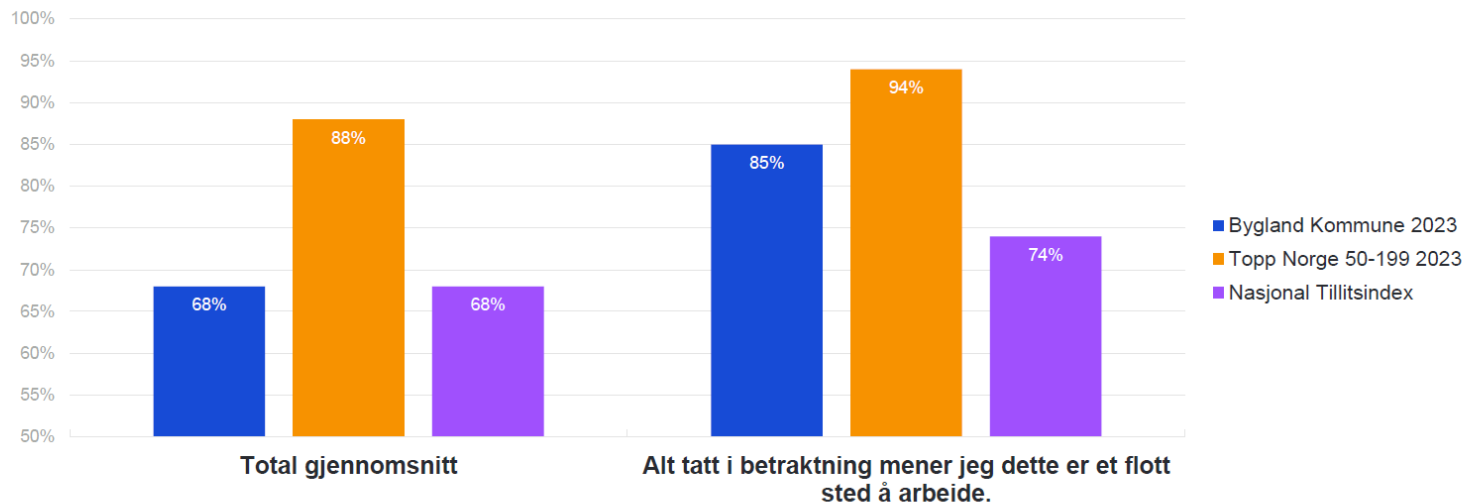
Undersøkinga:

- Totalt 149 medarbeidarar i Bygland Kommune fekk invitasjon til å delta i undersøkinga i
- 91 medarbeidarar svarte på undersøkinga
- 61% svargrad

60 påstandar som måler grada av Tillit (truverd, respekt og rettferd), stolthet og fellesskap på arbeidsplassen

Resultat:

Gjennomsnitt alle påstander og «Alt tatt i betraktning»

1.10 Interkommunale samarbeid

Kommunen deltek i eit utvida omfang av interkommunale samarbeid. Sjå oversikt under, kor ein viser hovudpunkta. Bygland er ikkje vertskommune for IKS og følgjeleg rapporterer ikkje kommunerekneskapan for nokon av desse. For dei §27-samarbeida som kommunen er vertskommune for, syner ein til note 15 i rekneskapan for 2023. Nota er lagt inn under

oversikten over interkommunale samarbeid. Her finn ein utfyllande oversikt og rekneskapsinformasjon for kvart samarbeid som Bygland er vertskommune for.

	Type virksomhet	Type enhet	Kontor- /vertskommune
Agder kommunerevisjon IKS	Revisjon	IKS	Kristiansand
Setpro AS	Arbeidsopplæring og tilrettelegging	AS	Evje og Hornnes
Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS	Renovasjon	IKS	Evje og Hornnes
Setesdal Brannvesen IKS	Brannvern og brannberedskap	IKS	Evje og Hornnes
Konsesjonskraft IKS	Distribusjon og handel med elektrisitet	IKS	Valle
Agder Sekretariat (§ 27)	Sekretær kontrollutvalg	Uselvstendig § 27-samarbeid	Kvinesdal
Aust Agder museum og arkiv IKS	Museumsdrift	IKS	Arendal
IKT Agder	IKT	IKS	Arendal
Setesdalmuseet Eigedom IKS	Eigar av museumseigedom	IKS	Valle
Setesdal interkommunalt politiske råd	Regionråd	Selvstendig § 18-1-samarbeid	Valle
Byglandstunet AS	Eigedomsforvaltning	AS	Bygland
Syrteit Næringsområde AS	Eigedomsforvaltning	AS	Evje og Hornnes
NAV Midt-Agder	NAV	Vertskommunesamarbeid	Vennesla
Setesdal barnevern	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Valle
Setesdal PPT	PPT	Vertskommunesamarbeid	Valle
Jordmor	Jordmor	Vertskommunesamarbeid	Bygland
LMT	Lokalmedisinske tjenester	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Legeteneste inkl. legevakt og KØH	Legekantor, legevakt, KØH	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Vassdragsstyre Øvre Otra	Vassdragsstyre	Vertskommunesamarbeid	Bygland
Veterinærtjeneste	Veterinærtjeneste	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Veterinærvakt	Veterinærvakt	Vertskommunesamarbeid	Valle og E&H
Kulturskule	Kulturskule	Vertskommunesamarbeid	Evje og Hornnes
Vassdragskoordinator Otra	Vassdragsforvaltning	Vertskommunesamarbeid	Bygland
Skogbruksjenester	Skogbruk	Sal av teneste	Bygland
Krisesentertjenester	Krisesenter	Sal av teneste	Kristiansand

Jordmor

Bygland kommune er vertskommune for jordmorsamarbeid mellom Evje og Hornnes kommune og Bygland kommune.

Ergoterapeut

Det var felles ergoterapeut for Bygland, Valle, Bykle og Åseral kommunar i 100 % stilling fram til og med april 2023, kor Bygland var vertskommune. Kvar kommune dekkja 25 % av kostnadane. Samarbeidet vart terminert frå og med mai 2023.

Vassdragsstyre øvre Otra

Vassdragsstyret for øvre Otra er eit organ som har til føremål å arbeide for samarbeid, fleirbruk og berekraftig forvaltning av øvre Otra. Bygland kommune er vertskommune for dette organet og kommunen sin fiske- og vassdragsrådgjevar (fiskebiolog) er sekretær.

Vassområdekoordinator for Otra

For å sikre at arbeidet i Otra vassområdet blir opp følgd i tråd med vassforskrifta vart det inngått ein samarbeidsavtale om tilsetning av ein felles vassområdekoordinator for vassområdet. Samarbeidet blir òg oppretta i tråd med nasjonale føringar der det blir anbefalt tilsetning av felles vassområdekoordinator. Det er sett av 1 mill. årleg til denne stillinga, kor sju kommunar dekkjer totalt 39 %, medan fylkeskommunen dekkjer 61 %.

Skogbrukstenester

Det er felles skogbrukssjef for Bygland, Valle og Bykle kommunar i 100 % stilling, kor Bygland er kontorstad for stillinga. Frå 01.05.23 har denne stillinga også fungert for Åseral kommune, men dette er berre midlertidig, og skal, etter planen, avsluttast til sommaren 2024.

1.11 Etisk standard og internkontroll

1.11.1 Generelt

Bygland kommune nyttar kvalitetssikringssystemet Compilo for å ta hand om internkontrollen. Her blir avvik registrert når dei oppstår og systemet syter for ei sikker oppfølging av desse avvika. Kommunen jobbar kontinuerleg med å overhalde lover og forskrifter, og avvik vert registrert og følgd opp.

Det er fleire forhold dei ulike einingane må ta omsyn til i den daglege drifta med tanke på etikk. Det gjeld ordinære lover og forskrifter. Oppvekst har eigne mobbeplanar og utdanningsforbundet har ein eigen etisk plattform som bind medlemmane. Innanfor Pleie og omsorg og Helse blir det kvar veke tatt stikkprøver for sikre gode tilgangs-rutinar til pasientjournalane. 2 tilfeldige tilsette sjekkar i forhold til oppslag i pasientjournalane.

Når det gjeld innkjøp er fleire personar involvert i innkjøpsprosessane og fakturabehandlingane for å ivareta internkontrollen. Kommunen er med i felles innkjøpsordning gjennom OFA (offentlige anskaffelser Agder) for å trygge innkjøpsprosessen og oppnå gunstige prisar. Dei som har tilgang til bankkontoane har ikkje høve til å tilvise bilag til utbetaling, dette for å sikre internkontrollen. I tillegg blir alle bilag attestert og tilvist av ulike personar. Bankkontoane blir avstemde kvar månad, og avstemminga blir kontrollert av overordna. Kommunen vedtok sitt første innkjøpsreglement i september 2021.

Ein syner òg til personalhandboka, kor mellom anna leiarverdiane i kommunen som legg føringar for leiarane i høve etikk og kontroll er omtala. Kommunen sitt økonomireglement er i utgangspunktet utdatert, men det er framleis fleire av føringane i reglementet som er like relevante no som då reglementet vart skrive, mellom anna knytte til økonomirapporteringar (tertialrapportar) og innkjøp (anvisning og attestasjon mv.). Ein tek sikte på å oppdatere reglementet seinast innan september 2024.

Kommunen har også eit etikkreglement (vedteke i 2019), som er retta mot tilsette og folkevalde, som inkluderer m.a. tema som profesjonalitet (ærlegdom, likehandsaming, lojalitet, omdøme, teieplikt mv.), openheit og dialog, interessekonfliktar (habilitet), gåver/representasjon, pengar og egedelar, innkjøp, arbeidsmiljø og varsling. Etikkreglementet finst og som samandrag i «plakat-format» som vert hengt opp synleg i kommunen sine einingar/avdelingar. Kommunen har i tillegg eigne retningsliner for habilitet for å førebygge at det vert gjort transaksjonar mellom nærstående parter. Retningslinene er retta mot, og ansvarleggjer, tilsette og folkevalde i kommunen med omsyn til habilitetsreglane i forvaltningslova.

På generelt grunnlag, så arbeider kommunen kontinuerleg for å oppnå så høg grad av internkontroll og etisk standard som mogleg.

1.11.2 Tilsyn i løpet av året

Tilsyn frå Arbeidstilsynet på Byglandsheimen

23.02.23 vart det gjennomført tilsyn på Byglandsheimen. Tilsynet vart gjennomført ved bruk av gruppeintervju med tilsette, verneombod, tillitsvalde, bedriftshelsetenesta og leiarar, og hadde følgjande tema:

- Ergonomiske, organisatoriske og psykososiale forhold i arbeidet som kan påvirke risikoen for at arbeidstakarar kan få muskel- og skjelettplager, og psykiske plager
- Systematisk HMS-arbeid knyttet til forhold i arbeidet som kan bidra til muskel- og skjelettplager, og psykiske plager herunder risiko for vald og trugsmål

- kartlegging og risikovurdering
- handlingsplan med tiltak
- avvikshandtering
- rutiner for oppfølging av hendingar
- Leining og medverknad, samarbeid med arbeidstakarar og verneombod
- Informasjon og opplæring knytt til risikoforhold i arbeidet
- Arbeidstid
- Bedriftshelsetjeneste

Det vart gjeve 8 pålegg etter tilsynet, der fyrste frist for lukking av pålegg var 15.06.23. Etter dialog med Arbeidstilsynet vart fristen utsett til 06.10.23.

Det vart i perioden arbeidd systematisk med å lukke pålegga. Bedriftshelsetenesta deltok aktivt med bistand i form av råd og rettleiing gjennom fleire møter. Det vart sett ned arbeidsgrupper med leiarar, tillitsvalde og verneombod. Tilbakemelding til arbeidstilsynet vart gjeve innan den utsette fristen.

Arbeidstilsynet lukka avvika i tilbakemelding 20.10.23.

1.12 Befolkningsutvikling

1.12.1 Folketal etter grunnkrets for åra 2000 og 2015-2024

Grunnkrets	2000	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023
Byglandsfjord	390	396	395	393	404	396	385	379	368	365	390
Grendi	179	119	122	126	115	114	109	100	107	106	119
Årdal Vestside	14	14	15	15	15	16	14	13	13	13	14
Longerak	51	41	45	39	43	43	42	42	41	40	40
Lauvdal	39	38	36	35	32	32	30	30	31	27	26
Bygland	287	252	266	267	274	280	273	269	260	271	282
Bygland Vestside	1	5	5	5	5	5	5	3	3	3	3
Jordalsbø/Lidi	98	85	80	87	88	84	79	81	82	81	80
Skomedal	24	25	25	24	24	22	22	23	20	19	16
Frøysnes	13	10	10	10	9	7	7	7	8	9	9
Sandnes/Åraksbø	87	73	73	75	76	68	70	73	73	80	81
Austad Austside	80	68	62	65	63	64	70	69	72	73	70
Ose/Moi	32	19	24	20	23	24	23	22	26	26	25
Langeid/Hegglund/Tveit	39	34	33	28	35	35	30	28	27	22	25
Ose/Moiheia		2									
Langeid/Hegglund/Tveitheiene		1	1	9							
Austad Austhei	1	5	5								
Uoppgeve grunnkrets	16	2	7	2	1	2	3	3	3	1	
Totalt:	1351	1189	1204	1200	1207	1192	1162	1142	1134	1136	1180

Tabellen viser innbyggjartala per grunnkrets per 1.1 i dei respektive åra. År 2000 er teke med for å vise utviklinga over lengre tid. Frå 2019 til 2022 er det ein dramatisk nedgang. Frå 2022 til 2024 er det ei auke på 56 innbyggjarar, kor av 48 av desse er flyktingar frå Ukraina.

1.12.2 Befolkningsprofil

Befolkningsprofil Bygland 2019-2023:

	2019	2020	2021	2022	2023
Innbyggjarar (antall)	1162	1142	1134	1136	1180
Fødde per 1000 innbyggjarar (per 1000)	6	6,1	6,2	4,4	7,6
Døde per 1000 innbyggjarar (per 1000)	5,2	13,1	15	21,2	9,3
Netto innflytting (antall)	-33	-12	2	23	46
Andel einslege innbyggjarar 80 år og over (prosent)	10,3	11,5	11,6	32	58,5
Andel uføretrygda 18-66 år	17,0	19,2	19,0	18,6	19,7

Tal per 31.12.23. I 2021 og 2022 hadde Bygland kommune flest døde og færrest fødde per 1000 innbyggjarar blant kommunane i Agder. I 2023 har dette talet auka til 7,6, men det er likevel berre fire kommunar i Agder som har eit lågare tal enn Bygland på dette området. Til samanlikning er tilsvarande tal i Valle 14,1 (høgast i Agder), og 13,8 i Bykle (nest høgast i Agder). Med sine 19,7 % ligg Bygland tredje høgast i Agder på andel uføretrygda mellom 18 og 66 år, bak Iveland (20,8 %) og Gjerstad (20,6 %), og likt med Åmli.

Befolkningsprofil Bygland samanlikna med andre kommunar 2023:

	Åmli	Iveland	Bygland	Valle	Bykle	Åseral	Hægebostad
Innbyggjarar (antall)	1802	1380	1180	1205	1011	923	1776
Fødde per 1000 innbyggjarar (per 1000)	7,8	11,6	7,6	14,1	13,8	7,6	11,8
Døde per 1000 innbyggjarar (per 1000)	8,9	5,1	9,3	8,3	6,9	9,8	9,6
Netto innflytting (antall)	18	27	46	18	9	14	22
Andel einslege innbyggjarar 80 år og over (prosent)	68,5	64,3	58,5	52,9	75,7	68,8	61,2
Andel uføretrygda 18-66 år	19,7	20,8	19,7	13,4	5,8	11,8	15,1

Tal per 31.12.23. Bygland har teke imot 32 flyktningar frå Ukraina i 2023 (16 i 2022). Desse er inkludert i «netto innflytting».

1.13 KOSTRA: Andre nøkkeltal

I dette delkapitlet viser ein KOSTRA-tala for dei største einingane i kommunen; oppvekst, helse og pleie og omsorg. Totalt utgjer desse einingane om lag 70 prosent av kommunen sine samla netto driftsutgifter. Det er viktig å merke seg at desse tala *kan* innehalde rapporteringsfeil. Elles så skal ein og vere forsiktig med å leggje for mykje vekt på å samanlikne tala mellom ulike kommunar direkte, då f.eks. demografi kan ha mykje å seie for korleis ein kommune vel å prioritere. For små kommunar kan og mindre endringar i antal utgjere store utslag på statistikkane frå år til år.

1.13.1 Nøkkeltal oppvekstsektoren

I dette avsnittet har ein inkludert nøkkeltal for barnehage (øvrste del av tabellen under), skule (midtre del) og barnevern (nedste del).

	Åmli	Iveland	Bygland	Hægebostad	Kostragr. 14
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggjarar 1-5 år (%)	90,2	80,9	97,3	82,3	89,6
Andel barnehagelærarar i forhold til grunnbemanning (%)	46,3	40,6	62,2	51,0	39,2
Netto driftsutgifter barnehagar i % av kommunens totale netto driftsutgifter	11,8	18,6	9,0	11,5	10,0
Netto driftsutgifter barnehagar, per innbyggjar 1-5 år (kr)	230804	277685	291541	218990	240800
Årstimar til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring	34,3	48,9	60,2	68,2	58,2
Årstimar til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	125,0	116,7	89,0	177,5	175,7
Elever i kommunale og private grunnskolar som får særskilt norskoppl. (%)	4,9	10,6	6,6	2,7	7,0
Elever i kommunale og private grunnskolar som får spesialundervisning (%)	15,7	12,1	11,7	7,1	9,8
Gjennomsnittleg grunnskolepoeng (antall)	39,2	40,5	45,7	..	42,1
Netto driftsutgifter grunnskolesektor i % av samla netto driftsutgifter (%)	22,0	27,4	26,0	26,1	21,9
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbyggjar 6-15 år (kr)	187734,6	178073,5	235590,9	192826,6	208113,4
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (%)	2,5	3,5	7,4	2,9	3,7
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år (%)	2,3	4,0	6,4	2,4	3,9
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-24 år (kr)	13428	5422	19969	5765	11662
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-24 år (%)	3,8	2,8	7,3	1,4	3,5

Når ein samanliknar med gjennomsnittet for kommunegruppa, ser ein at Bygland ligg vesentleg over når det gjeld netto driftsutgifter per innbyggjar til både barnehage, grunnskule og barnevern, og også høgast blant kommunane i Agder som høyrer til kommunegruppe 14.

1.13.2 Nøkkeltal helse- og omsorgstenester

	Åmli	Iveland	Bygland	Hægebostad	Kostra- gr. 14
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbyggjar (kr)	60462	36520	57732	54136	56166
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbyggjar (årsverk)	511,4	298,0	487,2	476,7	470,2
Netto driftsutgifter til omsorgstenester i % av kommunens samla netto driftsutgifter	41,2	25,8	46,2	38,3	37,0
Andel innbyggjarar 80 år og over som bruker heimetenester (prosent)	53,7	35,7	37,7	30,6	33,9
Andel innbyggjarar 80 år og over som er bebuarar på sjukeheim (prosent)	10,2	..	22,6	13,3	12,8
Netto driftsutgifter til kommunehelsetenesta i % av kommunens samla netto driftsutg.	7,4	8,5	6,4	7,3	7,8
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggjarar (årsverk)	15,5	8,7	13,6	11,3	18,2
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggjarar (årsverk)	16,6	14,5	6,8	11,3	14,2
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skulehelsetenesta per 10 000 innb. 0-20 år	60,8	52,6	136,4	99,0	66,1

Kommunen har litt høgare driftsutgifter per innbyggjar enn kommunegruppa, men lågare enn Åmli. Når det gjeld årsverk, så ligg kommunen over kommunegruppa når det gjeld helse og omsorg og helsestasjons- og skulehelsetenesta, men når det gjeld sistnemnte vert deler av årsverka finansiert av eit statleg tilskot. Fysioterapeutårsverk ligg kunstig lågt fordi kommunen kjøper fysioterapitenesta eksternt. Elles viser ein til tala i tabellen.

